

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.12.2022.
C(2022) 9139 final

UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 14.12.2022.

o proglašenju određenih kategorija potpora poduzetnicima koji se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

{SEC(2022) 441 final} - {SWD(2022) 408 final} - {SWD(2022) 409 final}

UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 14.12.2022.

o proglašenju određenih kategorija potpora poduzetnicima koji se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2015/1588 od 13. srpnja 2015. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije horizontalnih državnih potpora¹ („Uredba (EU) 2015/1588”), a posebno njezin članak 1. stavak 1. točku (a) podtočke i., ii., vi., vii. i x.,

nakon objavljivanja nacрта ove Uredbe²,

nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za državne potpore,

budući da:

- (1) Državno financiranje koje ispunjava kriterije utvrđene u članku 107. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”) predstavlja državnu potporu i podliježe obvezi prijave Komisiji na temelju članka 108. stavka 3. UFEU-a. Međutim, u skladu s člankom 109. UFEU-a Vijeće može odrediti kategorije potpora koje su izuzete od te obveze prijave. U skladu s člankom 108. stavkom 4. UFEU-a Komisija može donijeti uredbe koje se odnose na te kategorije potpora.
- (2) Uredbom (EU) 2015/1588 Komisija je ovlaštena da, u skladu s člankom 109. UFEU-a, odredi da se određene kategorije potpora mogu, pod određenim uvjetima, izuzeti od obveze prijave. Komisija je u brojnim odlukama primijenila članke 107. i 108. UFEU-a na poduzetnike koji se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture. Svoju je politiku iznijela i u smjernicama specifičnima za taj sektor. S obzirom na iskustvo Komisije u primjeni tih odredaba, primjereno je da Komisija nastavi koristiti ovlasti dodijeljene Uredbom (EU) 2015/1588. Stoga bi u određenim uvjetima potpore mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima („MSP-ovi”) koja se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, potpore poduzetnicima koji posluju u tim područjima neovisno o veličini poduzetnika korisnika za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda, potpore za otklanjanje štete nastale zbog nepovoljne klimatske prilike koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom, potpore za inovacije te potpore za očuvanje morskih i slatkovodnih bioloških resursa trebalo proglasiti spojivima s unutarnjim tržištem i na njih se ne bi smjela primjenjivati obveza prijave

¹ SL L 248, 24.9.2015., str. 1.

² SL C 185, 6.5.2022., str. 1.

iz članka 108. stavka 3. UFEU-a. Izuzeće od obveze prijave trebalo bi se primjenjivati i na potpore za otklanjanje štete koja je nastala zbog ponašanja zaštićenih životinja, neovisno o veličini korisnika potpore, kao mjeru za očuvanje morskih i slatkovodnih bioloških resursa. Komisija Uredbom (EU) 2015/1588 nije ovlaštena da, u skladu s člankom 109. UFEU-a, odredi da su državne potpore za tijela javnog prava, javna tijela odnosno javne ili polujavne organizacije izuzete od obveze prijave.

- (3) Primjereno je nastaviti koristiti ovlasti dodijeljene Uredbom (EU) 2015/1588 kako bi se izuzele potpore za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda koje se dodjeljuju poduzetnicima neovisno o veličini korisnika.
- (4) Uredbom (EU) 2015/1588 Komisija se ovlašćuje da potpore za otklanjanje štete nastale zbog određenih nepovoljnih vremenskih uvjeta u ribarstvu izuzme od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a. Na temelju te ovlasti ovom se Uredbom utvrđuju jasni uvjeti spojivosti za tu kategoriju potpora i njezino područje primjene definira se na način da uključuje potpore koje se dodjeljuju poduzetnicima neovisno o veličini korisnika.
- (5) Spojivost državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture Komisija ocjenjuje na temelju ciljeva zajedničke ribarstvene politike („ZRP”) kako su utvrđeni Uredbom (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³. Radi usklađenosti s mjerama potpore koje financira Unija, maksimalni intenzitet javne potpore dopušten na temelju ove Uredbe trebao bi biti jednak onom koji je utvrđen za istu vrstu potpore u članku 41. Uredbe (EU) 2021/1139 Europskog parlamenta i Vijeća⁴.
- (6) Od ključne je važnosti da se potpore ne dodjeljuju u okolnostima u kojima nije osigurano poštovanje prava Unije, a posebno pravila iz Uredbe (EU) br. 1380/2013. Stoga država članica može dodijeliti potporu u sektoru ribarstva i akvakulture samo ako su financirane mjere i njihovi učinci u skladu s pravom Unije.
- (7) Ovom bi se Uredbom trebalo omogućiti bolje određivanje prioriteta provedbenih aktivnosti u području državnih potpora, znatnije pojednostavnjenje i poboljšanje transparentnosti, učinkovite evaluacije i kontrole sukladnosti s pravilima o državnim potporama na nacionalnoj razini i na razini Unije, a pritom bi se trebale očuvati institucijske nadležnosti Komisije i država članica. U skladu s načelom proporcionalnosti, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (8) Opće uvjete za primjenu ove Uredbe trebalo bi definirati na temelju skupa zajedničkih načela kojima se osigurava da se potporama olakšava razvoj gospodarske djelatnosti, da potpore imaju jasan učinak poticaja, da su potrebne, primjerene i razmjerne, da se dodjeljuju potpuno transparentno, da su podložne mehanizmu nadzora i redovnim evaluacijama te da ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu.
- (9) Potpore koje ispunjavaju sve uvjete utvrđene u ovoj Uredbi, to jest i opće uvjete i posebne uvjete za relevantne kategorije potpora, trebalo bi smatrati spojivima s

³ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

⁴ Uredba (EU) 2021/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1004 (SL L 247, 13.7.2021., str. 1.).

unutarnjim tržištem i izuzeti od obveze prijave utvrđene u članku 108. stavku 3. UFEU-a.

- (10) Državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a koje nisu obuhvaćene ovom Uredbom ili drugim uredbama donesenima u skladu s člankom 1. Uredbe (EU) 2015/1588 i dalje podliježu obvezi prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a. Ovom Uredbom ne bi se smjelo dovoditi u pitanje pravo država članica da prijave potpore koje bi mogle biti obuhvaćene ovom Uredbom. Takve bi potpore trebalo ocijeniti u skladu sa Smjernicama za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture⁵.
- (11) Ova Uredba ne bi se smjela primjenjivati na potpore uvjetovane time da se upotrebi domaćih proizvoda daje prednost u odnosu na uvezene proizvode ili na potpore za djelatnosti povezane s izvozom. Konkretno, ne bi se smjela primjenjivati na potpore kojima se financira uspostavljanje i rad distribucijske mreže u drugim državama članicama ili trećim zemljama. Potpore za troškove sudjelovanja na sajmovima ili za troškove studija ili savjetodavnih usluga potrebnih za uvođenje novog ili postojećeg proizvoda na novo tržište u drugoj državi članici ili trećoj zemlji u načelu ne bi smjele činiti potpore za djelatnosti povezane s izvozom.
- (12) Komisija bi trebala osigurati da odobrene potpore ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu. Stoga bi potpore u korist poduzetnika koji podliježe neizvršenom nalogu za povrat na temelju prethodne odluke Komisije kojom je određena potpora proglašena nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem trebalo isključiti iz područja primjene ove Uredbe, uz iznimku programa potpora za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda ili nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom. Osim toga, budući da bi utvrđivanje pojedinačnih korisnika koji sudjeluju u projektima lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice („CLLD”) izazvalo neopravdano administrativno opterećenje, takva iznimka trebala bi se primjenjivati i na potpore ograničena iznosa za MSP-ove koji sudjeluju u projektima CLLD-a.
- (13) Potpore dodijeljene poduzetnicima u teškoćama u načelu bi trebale biti isključene iz područja primjene ove Uredbe jer bi se takve potpore trebale ocjenjivati u skladu sa Smjernicama o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama⁶. Međutim, potrebno je utvrditi određene iznimke od tog pravila, ako je to primjereno. Iznimno, takve se potpore mogu dodijeliti na temelju ove Uredbe kako bi se nadoknadili troškovi sprečavanja, kontrole i iskorjenjivanja bolesti životinja ili kako bi se otklonila šteta nastala zbog prirodnih nepogoda ili određenih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom. Osim toga, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na poduzetnike u teškoćama u slučajevima potpora MSP-ovima koji sudjeluju u projektima CLLD-a ili imaju korist od njih jer je teško utvrditi pojedinačne poduzetnike korisnike takvih programa. Radi pravne sigurnosti primjereno je za potrebe ove Uredbe utvrditi jasne kriterije za određivanje poduzetnika u teškoćama.
- (14) Provedba pravila o državnim potporama uvelike ovisi o suradnji država članica. Stoga bi države članice trebale poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osiguralo poštovanje

⁵ SL C 217, 2.7.2015., str. 1.

⁶ Komunikacija Komisije – Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama (SL C 249, 31.7.2014., str. 1.).

ove Uredbe, uključujući spojivost pojedinačnih potpora dodijeljenih na temelju ove Uredbe.

- (15) S obzirom na potrebu za osiguranjem primjerene ravnoteže između smanjenja narušavanja tržišnog natjecanja u sektoru kojem se dodjeljuje potpora na minimum i ciljeva ove Uredbe, ovom Uredbom ne bi se smjele izuzeti pojedinačne potpore koje premašuju utvrđeni najviši iznos, bez obzira na to jesu li dodijeljene u okviru programa potpora izuzetog ovom Uredbom.
- (16) Za potrebe transparentnosti, jednakog postupanja i učinkovitog praćenja ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na potpore za koje je moguće točno izračunati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva *ex ante* bez potrebe za provedbom procjene rizika („transparentne potpore”).
- (17) Ovom bi se Uredbom trebali utvrditi uvjeti na temelju kojih se određeni specifični instrumenti potpore, kao što su zajmovi, jamstva, porezne mjere te, posebno, povratni predujmovi, mogu smatrati transparentnima. Potpore u obliku jamstava trebalo bi smatrati transparentnima ako je bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunan na temelju premija sigurne luke utvrđenih za dotičnu vrstu poduzetnika. Kad je riječ o MSP-ovima, u Obavijesti Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore u obliku jamstava⁷ navode se razine godišnje premije iznad kojih se državno jamstvo ne smatra potporom. Za potrebe ove Uredbe, dokapitalizacija i mjere rizičnog kapitala ne bi se smjele smatrati transparentnim potporama.
- (18) Kako bi se osiguralo da su potpore potrebne i da se njima potiče daljnji razvoj djelatnosti ili projekata, ova Uredba ne bi se smjela primjenjivati na potpore za djelatnosti kojima bi se poduzetnik korisnik svakako bavio i bez potpore. Potpore bi trebale biti izuzete od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a u skladu s ovom Uredbom samo ako djelatnost ili rad na projektu kojem je dodijeljena potpora započne tek nakon što je poduzetnik korisnik podnio pisani zahtjev za potporu.
- (19) Za jednokratne potpore koje su obuhvaćene ovom Uredbom i dodjeljuju se korisniku koji je veliko poduzeće, država članica trebala bi ispuniti uvjete za učinak poticaja primjenjive na MSP-ove te osigurati da korisnik u internom dokumentu sastavi analizu održivosti projekta ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora s potporom i bez nje. Država članica trebala bi provjeriti potvrđuje li se tim internim dokumentom znatno povećanje opsega projekta ili djelatnosti, znatno povećanje ukupnog iznosa koji će korisnik potrošiti za projekt ili djelatnost kojima je dodijeljena potpora ili znatno povećanje brzine dovršetka dotičnog projekta ili djelatnosti. Osim toga, učinak poticaja trebalo bi biti moguće utvrditi na temelju činjenice da se bez potpore projekt ulaganja ili djelatnost ne bi proveli na isti način na dotičnom ruralnom području.
- (20) Na automatske programe potpora u obliku poreznih pogodnosti i dalje bi se trebao primjenjivati poseban uvjet povezan s učinkom poticaja jer se ta vrsta potpora dodjeljuje na temelju drukčijih postupaka u odnosu na ostale kategorije potpora. Takvi programi potpora trebali bi biti doneseni prije početka rada na projektu ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora. Međutim taj uvjet ne bi se smio primjenjivati na programe koji su nasljednici poreznih programa, pod uvjetom da je dotična djelatnost već bila obuhvaćena prethodnim poreznim programima u obliku poreznih pogodnosti. Za ocjenu učinka poticaja takvih programa ključan je trenutak kada je porezna mjera

⁷

SL C 155, 20.6.2008., str. 10.

prvi put uvedena u izvornom programu, koji je nakon toga zamijenjen programom koji je nasljednik poreznog programa.

- (21) U izračun intenziteta potpore trebalo bi uključiti samo prihvatljive troškove. Ovom Uredbom ne bi se smjele izuzeti potpore koje zbog uključivanja neprihvatljivih troškova premašuju relevantni intenzitet potpore. Utvrđivanje prihvatljivih troškova trebalo bi biti popraćeno jasnim, konkretnim i ažuriranim pisanim dokazima. Svi iznosi koji se upotrebljavaju trebali bi biti iznosi prije odbitka poreza ili drugih naknada. Potpore koje se isplaćuju u više obroka trebalo bi diskontirati na njihovu vrijednost na datum dodjele potpore. I prihvatljive troškove trebalo bi diskontirati na njihovu vrijednost na datum dodjele potpore. Kamatna stopa koja se primjenjuje za diskontiranje i kamatna stopa za izračun iznosa potpore u slučaju potpora koje nemaju oblik bespovratnog sredstva trebale bi biti diskontna odnosno referentna stopa koje se primjenjuju u trenutku dodjele potpore, kako je utvrđeno u Komunikaciji Komisije o reviziji metode utvrđivanja referentnih i diskontnih stopa⁸. Ako se potpore dodjeljuju u obliku poreznih pogodnosti, obroke potpore trebalo bi diskontirati na temelju diskontnih stopa koje su primjenjive na datume na koje porezne pogodnosti stupe na snagu. Trebalo bi promicati upotrebu potpora u obliku povratnih predujmova jer takvi instrumenti za dijeljenje rizika pogoduju jačanju učinka poticaja potpora. Stoga je primjereno utvrditi da se, ako se potpore dodjeljuju u obliku povratnih predujmova, primjenjivi intenziteti potpore iz ove Uredbe mogu povećati.
- (22) U slučaju poreznih pogodnosti za buduće poreze primjenjiva diskontna stopa i točan iznos obroka potpore možda neće biti poznati unaprijed. U takvim slučajevima države članice trebale bi unaprijed odrediti gornju granicu diskontirane vrijednosti potpore u skladu s primjenjivim intenzitetom potpore. Nakon toga, kada se sazna iznos obroka potpore za određeni datum, može se provesti diskontiranje na temelju diskontne stope koja je primjenjiva u tom trenutku. Diskontirana vrijednost svakog obroka potpore trebala bi se oduzeti od ukupnog iznosa gornje granice.
- (23) Da bi se utvrdilo poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore iz ove Uredbe, trebalo bi uzeti u obzir ukupni iznos državnih potpora za djelatnost ili projekt kojima je dodijeljena potpora. Nadalje, u ovoj bi Uredbi trebalo utvrditi okolnosti u kojima se različite kategorije potpora mogu zbrajati. Potpore izuzete na temelju ove Uredbe i sve ostale spojive potpore koje su izuzete na temelju drugih uredaba ili koje je Komisija odobrila mogu se zbrajati pod uvjetom da se te mjere odnose na različite prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi. Ako se različiti izvori potpore odnose na iste prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi, bilo da se oni djelomično ili potpuno preklapaju, zbrajanje potpora trebalo bi biti dopušteno do najvišeg intenziteta potpore ili iznosa potpore primjenjivog na tu potporu na temelju ove Uredbe. U ovoj Uredbi trebalo bi utvrditi i posebna pravila za zbrajanje mjera potpore s potporama *de minimis*. Potpore *de minimis* često se ne dodjeljuju za konkretne prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi niti ih se često može pripisati takvim troškovima. U tom slučaju trebalo bi biti moguće neometano zbrajanje potpora *de minimis* s državnim potporama izuzetima na temelju ove Uredbe. Međutim, ako se potpore *de minimis* dodjeljuju za iste prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi kao i državne potpore izuzete na temelju ove Uredbe, zbrajanje bi trebalo biti dopušteno samo do maksimalnog intenziteta potpore iz poglavlja III. ove Uredbe.

⁸

SL C 14, 19.1.2008., str. 6.

- (24) S obzirom na to da su državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a u načelu zabranjene, važno je provjeriti je li potpora dodijeljena u skladu s primjenjivim pravilima. Stoga je transparentnost državnih potpora ključna za ispravnu primjenu odredaba UFEU-a i omogućuje bolju usklađenost, veću odgovornost, stručni pregled te, u konačnici, učinkovitiju javnu potrošnju. Kako bi se osigurala transparentnost, države članice trebale bi biti obvezne izraditi sveobuhvatne internetske stranice o državnim potporama na regionalnoj ili nacionalnoj razini na kojima će se objavljivati sažeci informacija o svakoj mjeri potpore izuzetoj na temelju ove Uredbe. Ta obveza trebala bi biti preduvjet za spojivost pojedinačne potpore s unutarnjim tržištem. U skladu s uobičajenom praksom objavljivanja informacija iz Direktive (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća⁹, trebalo bi upotrebljavati standardiziran format radi omogućivanja pretraživanja i preuzimanja informacija te njihove jednostavne objave na internetu. Na internetskim stranicama Komisije trebale bi se objaviti poveznice na internetske stranice o državnim potporama svake države članice. U skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2015/1588, na internetskim stranicama Komisije trebao bi se objaviti sažetak informacija o svakoj mjeri izuzetoj na temelju ove Uredbe.
- (25) Kako bi se osiguralo učinkovito praćenje mjera potpore u skladu s Uredbom (EU) 2015/1588, primjereno je utvrditi zahtjeve u pogledu izvješćivanja koje države članice provode o mjerama potpore koje su izuzete na temelju ove Uredbe. Nadalje, primjereno je utvrditi pravila o evidenciji koju bi države članice trebale voditi u vezi s potporama koje su izuzete ovom Uredbom, s obzirom na rok zastare utvrđen u članku 17. Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589¹⁰. Naposljetku, sve pojedinačne potpore trebale bi sadržavati izričito upućivanje na ovu Uredbu.
- (26) Radi osiguravanja učinkovitosti uvjeta spojivosti utvrđenih u ovoj Uredbi, u slučaju nepoštovanja tih zahtjeva Komisija bi trebala imati mogućnost ukidanja pogodnosti skupnog izuzeća za buduće mjere potpore. Ako se nepoštovanje ove Uredbe odnosi samo na ograničenu skupinu mjera ili određena tijela, Komisija bi trebala imati mogućnost da ukidanje pogodnosti skupnog izuzeća ograniči na određene vrste potpora, određene poduzetnike korisnike ili mjere potpore koje su donijela određena tijela. Takvo ciljano ukidanje trebalo bi biti razmjerna mjera izravno povezana s utvrđenim nepoštovanjem ove Uredbe.
- (27) Radi otklanjanja razlika koje bi mogle izazvati narušavanje tržišnog natjecanja, radi olakšanja koordinacije između različitih inicijativa Unije i nacionalnih inicijativa za MSP-ove te radi administrativne i pravne sigurnosti, definicija MSP-ova koja se koristi za potrebe ove Uredbe trebala bi se temeljiti na definiciji iz Preporuke Komisije 2003/361/EZ¹¹.
- (28) Ovom bi Uredbom trebale biti obuhvaćene vrste potpora koje se dodjeljuju u sektoru ribarstva i akvakulture koje je Komisija prije sustavno odobraval. Za te potpore ne bi smjela biti potrebna Komisijina ocjena spojivosti s unutarnjim tržištem na pojedinačnoj osnovi, pod uvjetom da su potpore u skladu s uvjetima utvrđenima u uredbama (EU) br. 1380/2013 i (EU) 2021/1139, ako je to primjenjivo.

⁹ Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 172, 26.6.2019., str. 56.).

¹⁰ Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 248, 24.9.2015., str. 9.).

¹¹ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

- (29) U skladu s člankom 107. stavkom 2. točkom (b) UFEU-a potpore za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda ili izvanrednih događaja spojive su s unutarnjim tržištem. Radi pravne sigurnosti potrebno je odrediti vrstu događaja koji se mogu smatrati prirodnim nepogodama za potrebe izuzeća na temelju ove Uredbe.
- (30) Sektor ribarstva i akvakulture posebno je izložen nepovoljnim klimatskim prilikama koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom i bolestima životinja. Iz iskustva je vidljivo da ti događaji iznimno jako pogađaju taj sektor te da ribari zbog njih trpe znatnu štetu. Mjere za odgovarajuće osiguranje i nadoknadu takve štete smatraju se primjerenim alatom za pomoć poduzetnicima da se oporave od takve štete i da nastave poslovati te za osiguravanje razvoja gospodarskih djelatnosti u tom sektoru.
- (31) Šteta nastala zbog nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom, kao što su oluje, mraz, tuča, led, kiša ili jaka suša, koje se češće događaju, ne bi se smjela smatrati prirodnom nepogodom u smislu članka 107. stavka 2. točke (b) UFEU-a. Bez obzira na to, potpore za otklanjanje štete nastale zbog nepovoljnih klimatskih prilika, ako one utječu na gospodarsku djelatnost na način koji se može izjednačiti s prirodnom nepogodom, trebalo bi smatrati spojivima s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a.
- (32) Kako bi se osiguralo da izuzeće obuhvaća potpore koje se dodjeljuju za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda i nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom, ovom bi se Uredbom, u skladu s ustaljenom praksom, trebali utvrditi uvjeti pod kojima se na takve potpore može primijeniti to skupno izuzeće. Ti bi se uvjeti posebno trebali odnositi na to da nadležna tijela država članica službeno proglase da je dotični događaj prirodna nepogoda ili nepovoljna klimatska prilika koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom i na izravnu uzročnu vezu između prirodne nepogode ili nepovoljne klimatske prilike i štete koju je pretrpio poduzetnik korisnik, što može uključivati poduzetnike u teškoćama, te bi njima trebalo osigurati izbjegavanje prevelike nadoknade. Nadoknada ne bi smjela premašiti iznos koji je potreban kako bi se poduzetniku korisniku omogućio povratak u situaciju u kojoj je bio prije nastupanja događaja.
- (33) Ribarstvo i akvakultura sektor je u kojem nema dovoljno poticaja za pojedinačno djelovanje, unatoč činjenici da bi kombinirani rezultat pojedinačnih djelovanja odgovarao zajedničkom interesu svih korisnika. Stoga bi potpore za zaštitu i obnovu morske bioraznolikosti i morskih ekosustava te režime nadoknade u okviru održivih ribolovnih aktivnosti, uključujući prikupljanje otpada iz mora, trebalo smatrati spojivima s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a.
- (34) U ovoj Uredbi uzima se u obzir specifična situacija najudaljenijih regija Unije kako je prepoznata u članku 349. UFEU-a, kojim su predviđene posebne mjere.
- (35) Potpore dodijeljene MSP-ovima koji sudjeluju u projektima CLLD-a imaju neznatan učinak na tržišno natjecanje, osobito s obzirom na pozitivnu ulogu koju imaju u dijeljenju znanja, ponajprije u lokalnim zajednicama, te činjenicu da su te potpore često kolektivne prirode i da imaju relativno malen opseg. Ti su projekti po prirodi integrirani te uključuju više dionika i više sektora, zbog čega može doći do određenih poteškoća u njihovoj klasifikaciji na temelju pravila o državnim potporama. Općine po

svojoj prirodi nisu obuhvaćene definicijom MSP-ova¹². Međutim, često imaju ključnu ulogu u organizaciji i realizaciji projekata CLLD-a. Stoga bi, ako se projekt CLLD-a provodi u korist jednog od ciljeva predviđenih u članku 1. Uredbe Vijeća (EU) 2015/1588, trebalo biti moguće skupno izuzeti i potpore općinama u kontekstu takvog projekta. S obzirom na lokalnu prirodu projekata CLLD-a, odabranih na temelju višegodišnje strategije lokalnog razvoja koju je izradilo i provodi javno-privatno partnerstvo te njihove usmjerenosti na interes zajednice i društva te zaštitu okoliša i klime, ovom bi se Uredbom trebale obuhvatiti određene poteškoće u provedbi projekata CLLD-a kako bi se olakšalo njihovo usklađivanje s pravilima o državnim potporama. To bi se trebalo primjenjivati i na općine koje imaju izravnu ili neizravnu korist od projekata CLLD-a kojima se nastoji postići jedan od ciljeva predviđenih u članku 1. Uredbe (EU) 2015/1588.

- (36) U skladu s člankom 15. stavkom 1. točkom (f) i člankom 15. stavkom 3. Direktive Vijeća 2003/96/EZ¹³, države članice mogu uvesti oslobođenja od poreza ili smanjenja poreza koja se primjenjuju na ribolov u unutarnjim vodama i ribogojstvo. Stoga je primjereno nastaviti izuzimati te mjere od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti predviđeni na temelju te direktive. Oslobođenja od poreza primjenjiva na ribolov unutar voda EU-a koja države članice trebaju uvesti u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (c) te direktive ne mogu se pripisati državi te stoga ne bi smjela činiti državnu potporu.
- (37) S obzirom na iskustvo Komisije u tom području, pravila o državnim potporama trebalo bi povremeno revidirati. Stoga bi trebalo ograničiti razdoblje primjene ove Uredbe i utvrditi prijelazne odredbe. Uzimajući u obzir činjenicu da su uvjeti za dodjelu potpora na temelju ove Uredbe usko povezani s uvjetima utvrđenima za primjenu Uredbe (EU) 2021/1139 o osnivanju Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPPA) za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027., primjereno je uskladiti razdoblje primjene ove Uredbe s razdobljem primjene EFPPA-e. Kako bi se osigurali kontinuitet i pravna sigurnost tijekom prijelazne faze, primjereno je da se ova Uredba primjenjuje do 31. prosinca 2029.
- (38) U slučaju prestanka važenja ove Uredbe bez produljenja, programi potpora koji su već izuzeti na temelju ove Uredbe trebali bi ostati izuzeti još šest mjeseci kako bi se osigurali kontinuitet i pravna sigurnost.

¹² Prema definiciji MSP-a, koja je navedena i u Prilogu I. ovoj Uredbi, poduzeće se ne može smatrati MSP-om ako je 25 % ili više kapitala ili glasačkih prava u dotičnom poduzeću pod izravnom ili neizravnom kontrolom jednog ili više tijela javne vlasti, zajednički ili samostalno (vidjeti članak 3. stavak 4. tog priloga).

¹³ Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51.).

POGLAVLJE I.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 1. *Područje primjene*

1. Ova se Uredba primjenjuje na potpore koje se dodjeljuju:
 - (a) mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi) koja se bave proizvodnjom, preradom ili stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture;
 - (b) općinama na temelju članaka 54. i 55.; i
 - (c) ribarskim lukama, iskrcajnim mjestima, burzama ribe i zakloništima na temelju članka 29.
2. Osim toga, ova Uredba primjenjuje se na potpore koje se dodjeljuju poduzetnicima koji se bave proizvodnjom, preradom ili stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture za bilo koju od sljedećih namjena i neovisno o veličini poduzetnika koji je korisnik potpore:
 - (a) za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda;
 - (b) za otklanjanje štete nastale zbog nepovoljne klimatske prilike koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom;
 - (c) za otklanjanje štete koju su prouzročile zaštićene životinje; i
 - (d) za inovacije u ribarstvu i akvakulturi.
3. Ova se Uredba ne primjenjuje na:
 - (a) potpore čiji se iznos utvrđuje na temelju cijene ili količine proizvoda stavljenih na tržište;
 - (b) potpore za djelatnosti povezane s izvozom u treće zemlje ili države članice, konkretno potpore izravno povezane s izvezenim količinama, uspostavljanjem i radom distribucijske mreže ili drugim tekućim troškovima povezanim s djelatnošću izvoza;
 - (c) potpore uvjetovane time da se upotrebi domaće robe daje prednost u odnosu na uvezenu robu;
 - (d) jednokratne potpore u korist poduzetnika iz stavka 5. ovog članka;
 - (e) potpore dodijeljene za operacije ili rashode:
 - i. kojima se povećava ribolovni kapacitet ribarskog plovila;
 - ii. za nabavu opreme kojom se povećava sposobnost ribarskih plovila da pronađu ribu;
 - iii. za izgradnju, kupnju ili uvoz ribarskih plovila, osim ako je drukčije predviđeno u članku 20.;

- iv. za prijenos ribarskih plovila u treće zemlje ili promjenu zastave plovila u zastavu treće zemlje, među ostalim osnivanjem zajedničkih pothvata s partnerima iz trećih zemalja;
 - v. za privremeni ili trajni prestanak ribolovnih aktivnosti;
 - vi. za istraživački ribolov;
 - vii. za prijenos vlasništva nad poduzećem, osim ako je drukčije predviđeno u članku 20.;
 - viii. za izravno poribljavanje, osim u slučaju eksperimentalnog poribljavanja;
 - ix. za izgradnju novih luka ili novih burza ribe;
 - x. za mehanizme za intervencije na tržištu s ciljem privremenog ili trajnog povlačenja proizvoda ribarstva ili akvakulture s tržišta, kako bi se ponuda smanjila i time spriječio pad cijena ili uzrokovalo povećanje cijena;
 - xi. za ulaganja na ribarskim plovilima koja su nužna za poštovanje zahtjeva na temelju prava Unije koji su na snazi u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu, uključujući zahtjeve na temelju obveza Unije u kontekstu regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom (RFMO);
 - xii. za ulaganja na ribarskim plovilima koja su obavljala ribolovne aktivnosti manje od 60 dana godišnje tijekom dvije kalendarske godine koje su prethodile godini u kojoj je podnesen zahtjev za potporu;
 - xiii. za zamjenu ili modernizaciju glavnog ili pomoćnog motora ribarskog plovila;
- (f) potpore dodijeljene poduzetniku koji je:
- i. počinio teški prekršaj na temelju članka 42. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008¹⁴ ili članka 90. Uredbe (EZ) br. 1224/2009¹⁵;
 - ii. bio ili jest uključen u rad, upravljanje ili posjedovanje ribarskog plovila koje se nalazi na Unijinu popisu plovila koja obavljaju nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani ribolov iz članka 40. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1005/2008 ili plovila koje plovi pod zastavom zemlje s popisa nekooperativnih trećih zemalja iz članka 33. te uredbe; ili
 - iii. počinio kazneno djelo protiv okoliša iz članaka 3. i 4. Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ ako se zahtjev za potporu podnosi u skladu s člancima od 32. do 39. ove Uredbe.

¹⁴ Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvratanje od njega i njegovo zaustavljanje, o izmjeni uredaba (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999. (SL L 286, 29.10.2008., str. 1.).

¹⁵ Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006. (SL L 343, 22.12.2009., str. 1.).

¹⁶ Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (SL L 328, 6.12.2008., str. 28.).

4. Ova se Uredba ne primjenjuje na potpore poduzetnicima u teškoćama, osim potpora dodijeljenih:
- (a) poduzetnicima koji sudjeluju u projektima CLLD-a ili imaju korist od njih;
 - (b) za nadoknadu troškova sprečavanja, kontrole i iskorjenjivanja bolesti životinja;
 - (c) za programe potpora za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda; ili
 - (d) u sljedećim slučajevima, pod uvjetom da je poduzetnik postao poduzetnik u teškoćama zbog gubitaka ili štete nastalih zbog dotičnog događaja:
 - i. za otklanjanje štete nastale zbog nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom; ili
 - ii. za otklanjanje štete koju su prouzročile zaštićene životinje.
5. Ova se Uredba ne primjenjuje na programe potpora u kojima nije izričito isključeno plaćanje pojedinačne potpore u korist poduzetnika koji podliježe neizvršenom nalogu za povrat na temelju prethodne odluke Komisije kojom je određena potpora koju je dodijelila ista država članica proglašena nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem, osim jedne od sljedećih vrsta programa potpora:
- (a) programa potpora za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda ili nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom; ili
 - (b) programa potpora za troškove MSP-ova koji sudjeluju u projektima CLLD-a i potpora poduzetnicima koji sudjeluju u CLLD-u ili imaju korist od njega u skladu s člancima 54. i 55.
6. Ova se Uredba ne primjenjuje na mjere državnih potpora koje same po sebi, s obzirom na uvjete koji su s njima povezani ili s obzirom na način financiranja, podrazumijevaju neizbježnu povredu prava Unije, a posebno u sljedećim slučajevima:
- (a) potpore za koje dodjela potpore podliježe obvezi poduzetnika korisnika da ima sjedište u relevantnoj državi članici ili da većina njegovih poslovnih jedinica ima poslovni nastan u toj državi članici. Međutim dopušten je zahtjev da ima poslovnu jedinicu ili podružnicu u državi članici koja dodjeljuje potporu u trenutku plaćanja potpore;
 - (b) potpore za koje dodjela potpore podliježe obvezi poduzetnika korisnika da upotrebljava robu proizvedenu ili usluge pružene u dotičnoj zemlji; ili
 - (c) potpore kojima se poduzetniku korisniku ograničava mogućnost korištenja rezultata istraživanja, razvoja i inovacija u drugim državama članicama;
 - (d) Direktiva o staništima, Direktiva o pticama, Direktiva o onečišćenju s brodova i odredbe o gospodarenju otpadom.
7. Ova se Uredba ne primjenjuje na:
- (a) potpore predviđene u programima državnih potpora na temelju članaka 20., 21. i 24., članaka od 26. do 30. te članaka 33., 43., 46., 48., 50. i 52. ako ispunjavaju uvjete iz članka 12., od [datum šest mjeseci nakon stupanja na snagu];

- (b) eventualne izmjene programa iz točke (a), osim izmjena koje ne mogu utjecati na spojivost programa potpora na temelju ove Uredbe ili ne mogu znatno utjecati na sadržaj odobrenog plana evaluacije.

Nakon što ocijeni relevantni plan evaluacije koji joj je dostavila država članica, Komisija može odlučiti da se ova Uredba dulje nastavi primjenjivati na bilo koju vrstu potpore iz točke (a) ovog stavka.

Članak 2. *Definicije*

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:
 - (1) „jednokratna potpora” znači potpora koja nije dodijeljena na temelju programa potpora;
 - (2) „nepovoljna klimatska prilika koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom” znači nepovoljni vremenski uvjeti, kao što su mraz, oluje i tuča, led, obilna ili dugotrajna kiša ili jaka suša, koji uzrokuju pad prosječne proizvodnje izračunane na jedan od sljedećih načina za više od 30 %:
 - (a) na temelju prethodnog trogodišnjeg razdoblja;
 - (b) na temelju trogodišnjeg prosjeka za prethodno petogodišnje razdoblje nakon isključivanja najviše i najniže vrijednosti;
 - (3) „potpora” znači svaka mjera koja ispunjava sve kriterije utvrđene u članku 107. stavku 1. UFEU-a;
 - (4) „intenzitet potpore” znači bruto iznos potpore izražen kao postotak prihvatljivih troškova, prije odbitka poreza ili drugih naknada;
 - (5) „program potpora” znači svaki akt na temelju kojeg se, bez potrebe za daljnjim provedbenim mjerama, mogu dodjeljivati pojedinačne potpore poduzetnicima koji su utvrđeni u tom aktu na općenit i apstraktan način te svaki akt na temelju kojeg se potpora koja nije povezana s određenim projektom može dodijeliti jednom ili više poduzetnika na neodređeno razdoblje i/ili u neodređenom iznosu;
 - (6) „biosigurnost” znači mjere upravljanja i fizičke mjere osmišljene kako bi se smanjio rizik od unošenja, razvoja i širenja bolesti na, iz i unutar: (a) populacije životinja, ili (b) objekta, zone, kompartimenta, sredstava prijevoza ili bilo kojih drugih postrojenja, prostora ili lokacija;
 - (7) „mjere kontrole i iskorjenjivanja” znači mjere koje se odnose na bolesti životinja čije je izbijanje nadležno tijelo službeno priznalo ili koje se odnose na organizme štetne za bilje ili invazivne strane vrste čiju je prisutnost nadležno tijelo službeno priznalo;
 - (8) „datum dodjele potpore” znači datum na koji je, na temelju primjenjivog nacionalnog pravnog režima, poduzetniku korisniku dodijeljeno zakonsko pravo na primanje potpore;
 - (9) „depredacija” znači napadi zaštićenih životinja kao što su tuljani, morske vidre i morske ptice na ribu koja je ulovljena u mreže ili koja se drži u ribnjacima;
 - (10) „plan evaluacije” znači dokument koji obuhvaća jedan ili više programa potpore, a sadržava barem sljedeće elemente: ciljeve koji će se evaluirati, evaluacijska pitanja, pokazatelje rezultata, predviđenu metodu za provedbu evaluacije, zahtjeve u pogledu prikupljanja podataka, predloženi vremenski okvir evaluacije, uključujući datum

podnošenja privremenog i završnog izvješća o evaluaciji, opis neovisnog tijela koje će provesti evaluaciju ili kriterije koji će se primjenjivati za njegov odabir te načine na koje će se evaluacija učiniti javno dostupnom;

- (11) „program koji je nasljednik poreznog programa” znači program u obliku poreznih pogodnosti koji je izmijenjena verzija prethodno postojećeg programa u obliku poreznih pogodnosti i kojim se taj prethodno postojeći program zamjenjuje;
- (12) „ribar” znači svaka fizička osoba koja se bavi aktivnostima gospodarskog ribolova kako ih je priznala dotična država članica;
- (13) „proizvodi ribarstva i akvakulture” znači proizvodi navedeni na popisu u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷;
- (14) „sektor ribarstva i akvakulture” znači sektor gospodarstva koji obuhvaća sve aktivnosti proizvodnje, prerade i stavljanja na tržište proizvoda ribarstva ili akvakulture;
- (15) „ribolovni kapacitet” znači tonaža plovila izražena u GT (bruto tonaža) i snaga plovila izražena u kW (kilovati) kako su definirane u člancima 4. i 5. Uredbe Vijeća (EU) 2017/1130¹⁸;
- (16) „ribarska luka” znači područje kopna i vode na moru ili unutarnjim vodama koje je službeno priznala država članica i koje se sastoji od infrastrukture i opreme koja ponajprije omogućuje prihvrat ribarskih plovila, utovar i istovar njihovih ulova, skladištenje, primanje i isporuku tih ulova te ukrcaj i iskrcaj ribara;
- (17) „bruto ekvivalent bespovratnog sredstva” znači iznos potpore ako je poduzetniku korisniku dodijeljena u obliku bespovratnog sredstva, prije odbitka poreza ili drugih naknada;
- (18) „pojedinačna potpora” znači jednokratna potpora i potpora dodijeljena pojedinačnim korisnicima na temelju programa potpora;
- (19) „ribolov u unutarnjim vodama” znači ribolovne aktivnosti koje se u komercijalne svrhe obavljaju na unutarnjim vodama s pomoću plovila ili drugih naprava, uključujući one koje se upotrebljavaju za ribolov na ledu;
- (20) „invazivna strana vrsta” znači invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Uniji i invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u državi članici kako su definirane u članku 3. točkama 3. i 4. Uredbe (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća („Uredba (EU) br. 1143/2014”);
- (21) „prirodne nepogode” znači potresi, lavine, odroni tla, poplave, tornada, uragani, erupcije vulkana i požari prirodnog podrijetla;
- (22) „najudaljenije regije” znači regije iz članka 349. UFEU-a;
- (23) „zaštićena životinja” znači svaka životinja osim riba koja je zaštićena zakonodavstvom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom;

¹⁷ Uredba (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000 (SL L 354, 28.12.2013., str. 1.).

¹⁸ Uredba (EU) 2017/1130 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o definiranju karakteristika ribarskih plovila. (SL L 169, 30.6.2017., str. 1.–7.).

- (24) „povratni predujam” znači zajam za projekt koji se isplaćuje u jednom ili više obroka, a uvjeti njegova povrata ovise o rezultatu projekta;
- (25) „MSP-ovi” ili „mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća” znači poduzetnici koji ispunjavaju kriterije utvrđene u Prilogu I.;
- (26) „mali priobalni ribolov” znači ribolovne aktivnosti koje obavljaju: (a) plovila za ribolov na moru i u unutarnjim vodama čija je duljina preko svega manja od 12 metara na kojima se ne upotrebljavaju povlačni alati kako su definirani u članku 2. točki 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1967/2006¹⁹; ili (b) ribari bez plovila, uključujući sakupljače školjkaša;
- (27) „početak radova” znači početak građevinskih radova povezanih s ulaganjem ili prva pravno obvezujuća obveza za naručivanje opreme ili bilo koja druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupi prije. Kupnja zemljišta i pripremni radovi, na primjer ishođenje dozvola i provedba studija izvedivosti, ne smatraju se početkom radova. U slučaju preuzimanja „početak radova” znači trenutak stjecanja imovine koja je izravno povezana sa stečenom poslovnom jedinicom;
- (28) „subvencionirane usluge” znači oblik potpore u kojem se potpora poduzetniku krajnjem korisniku dodjeljuje neizravno, u naravi, i isplaćuje se pružatelju dotične usluge ili djelatnosti;
- (29) „poduzetnik u teškoćama” znači poduzetnik koji ispunjava kriterije utvrđene u članku 2. točki 18. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014²⁰;
2. Uz definicije navedene u stavku 1. primjenjuju se i definicije iz članka 4. Uredbe (EU) br. 1380/2013, članka 2. Uredbe (EU) 2021/1139 i članka 5. Uredbe (EU) 1379/2013.

Članak 3.

Prag za prijavu

1. Ova se Uredba ne primjenjuje na pojedinačne potpore za projekte čiji prihvatljivi troškovi prelaze 2,5 milijuna EUR ili čiji bruto ekvivalent bespovratnog sredstva prelazi 1,25 milijuna EUR po poduzetniku godišnje.
2. Pragovi utvrđeni u stavku 1. ne smiju se izbjegavati umjetnim razdvajanjem programa ili projekata potpora.

Članak 4.

Uvjeti za izuzeće

1. Programi potpora, pojedinačne potpore dodijeljene na temelju programa potpora i jednokratne potpore spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavaka 2. ili 3. UFEU-a i izuzeti su od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a, pod uvjetom da dotične potpore ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe i

¹⁹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94 (SL L 409, 30.12.2006., str. 11.).

²⁰ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivih s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

posebne uvjete za relevantnu kategoriju potpore utvrđene u poglavlju III. ove Uredbe.

2. Mjere potpore izuzete su na temelju ove Uredbe samo ako se njima izričito predviđa da tijekom razdoblja dodjele potpore korisnici potpore moraju poštovati pravila zajedničke ribarstvene politike te, ako se tijekom tog razdoblja utvrdi da korisnik ne poštuje pravila zajedničke ribarstvene politike, da se potpora vraća razmjerno težini povrede.

Članak 5.

Transparentnost potpora

1. Ova se Uredba primjenjuje samo na potpore za koje je moguće unaprijed točno izračunati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva bez potrebe za provedbom procjene rizika („transparentne potpore”).
2. Sljedeće kategorije potpora smatraju se transparentnima:
 - (a) potpore u obliku bespovratnih sredstava, subvencija kamatnih stopa i subvencioniranih usluga;
 - (b) potpore u obliku zajmova ako je bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunan na temelju referentne stope koja se primjenjuje u trenutku dodjele potpore;
 - (c) potpore u obliku jamstava:
 - i. ako je bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunan na temelju premija sigurne luke utvrđenih u obavijesti Komisije; ili
 - ii. ako je metodologija za izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva za jamstvo bila prihvaćena prije provedbe mjere na temelju Obavijesti Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore u obliku jamstava ili obavijesti koja je zamijenila tu obavijest, nakon prijave te metodologije Komisiji u skladu s bilo kojom tada primjenjivom uredbom Komisije u području državnih potpora, a odobrena se metodologija izričito odnosi na vrstu jamstva i vrstu temeljne transakcije o kojima je riječ u kontekstu primjene ove Uredbe;
 - (d) potpore u obliku poreznih pogodnosti ako je u mjeri predviđena gornja granica kojom se osigurava da se ne premaši primjenjivi prag;
 - (e) potpore u obliku povratnih predujmova ako ukupni nominalni iznos povratnog predujma ne premašuje pragove primjenjive na temelju ove Uredbe ili ako je metodologija za izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva za povratni predujam prijavljena Komisiji i prihvaćena prije provedbe mjere.
3. Za potrebe ove Uredbe sljedeće kategorije potpora ne smatraju se transparentnim potporama:
 - (a) potpore u obliku dokapitalizacije;
 - (b) potpore u obliku mjera rizičnog financiranja.

Članak 6.

Učinak poticaja

1. Ova Uredba primjenjuje se samo na potpore koje imaju učinak poticaja.

2. Smatra se da potpora ima učinak poticaja ako je poduzetnik korisnik dotičnoj državi članici podnio pisani zahtjev za potporu prije početka rada na projektu ili djelatnosti. Zahtjev za potporu mora sadržavati barem sljedeće informacije:
 - (a) ime i veličinu poduzetnika;
 - (b) opis projekta ili djelatnosti, uključujući datume početka i završetka;
 - (c) lokaciju projekta ili djelatnosti;
 - (d) popis prihvatljivih troškova; i
 - (e) vrstu potpore (bespovratna sredstva, zajam, jamstvo, povratni predujam ili drugo) i iznos javnog financiranja potrebnog za projekt ili djelatnost.
3. Za jednokratne potpore koje se dodjeljuju velikim poduzećima smatra se da imaju učinak poticaja ako je država članica, osim što je provjerila da potpora ispunjava uvjet utvrđen u stavku 2., prije dodjele dotične jednokratne potpore provjerila da je u dokumentaciji koju je pripremio poduzetnik korisnik utvrđeno da će potpora dovesti do jednog ili više od navedenoga:
 - (a) znatno povećanje opsega projekta ili djelatnosti zahvaljujući potpori;
 - (b) znatno povećanje ukupnog iznosa koji će poduzetnik korisnik potrošiti na projekt ili djelatnost zahvaljujući potpori;
 - (c) znatno povećanje brzine dovršenja dotičnog projekta ili djelatnosti;
 - (d) ako je riječ o jednokratnoj potpori za ulaganje, projekt ili djelatnost bez potpore se ne bi proveli na isti način na dotičnom području ili ne bi bili dovoljno profitabilni za poduzetnika korisnika na dotičnom području.
4. Smatra se da mjere u obliku poreznih pogodnosti imaju učinak poticaja ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) mjerom se utvrđuje pravo na potporu u skladu s objektivnim kriterijima i bez daljnje primjene diskrecijskog prava države članice; i
 - (b) mjera je donesena i stupila je na snagu prije početka rada na projektu ili djelatnosti za koje je potpora dodijeljena. Taj se zahtjev ne primjenjuje u slučaju programa koji su nasljednici poreznih programa ako je dotična djelatnost već obuhvaćena prethodnim programima u obliku poreznih pogodnosti.
5. Odstupajući od stavaka 1. i 2. ovog članka, sljedeće kategorije potpore ne moraju imati učinak poticaja niti se smatra da ga imaju:
 - (a) potpore za nadoknadu troškova sprečavanja, kontrole i iskorjenjivanja bolesti životinja ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u člancima 42., 49., 51. i 53.;
 - (b) potpore za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u člancima 42., 49., 51. i 53.;
 - (c) potpore za otklanjanje štete nastale zbog nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom;
 - (d) potpore za otklanjanje štete koju su prouzročile zaštićene životinje ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u člancima 42., 49., 51. i 53.;
 - (e) potpore u obliku oslobođenja od poreza ili smanjenja poreza koja države članice uvode na temelju članka 15. stavka 1. točke (f) i članka 15. stavka 3.

Direktive Vijeća 2003/96/EZ²¹, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 56. ove Uredbe;

- (f) potpore za MSP-ove koji sudjeluju u projektima CLLD-a ili imaju korist od njih, ako su ispunjeni relevantni uvjeti iz članka 54. i 55.;
- (g) potpore za mjere povezane sa stavljanjem na tržište iz članka 45. stavka 1. točke (b) podtočke vii. ako su ispunjeni relevantni uvjeti iz članka 45.;
- (h) potpore za partnerstva između znanstvenika i ribara ako su ispunjeni relevantni uvjeti iz članka 17.;
- (i) potpore za promicanje ljudskog kapitala, otvaranja radnih mjesta i socijalnog dijaloga ako su ispunjeni relevantni uvjeti iz članka 18.

Članak 7.

Intenzitet potpore i prihvatljivi troškovi

1. Za izračun intenziteta potpore i prihvatljivih troškova, svi iznosi koji se upotrebljavaju trebaju biti iznosi prije odbitka poreza ili drugih naknada. Prihvatljivi troškovi moraju biti popraćeni jasnim, konkretnim i ažuriranim pisanim dokazima. Porez na dodanu vrijednost (PDV) nije prihvatljiv za potporu, osim ako se na temelju nacionalnog zakonodavstva ne može ostvariti njegov povrat.
2. Ako se potpora ne dodjeljuje u obliku bespovratnih sredstava, iznos potpore jednak je bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva.
3. Potpore koje se isplaćuju u više obroka treba diskontirati na njihovu vrijednost na datum dodjele potpore. Prihvatljive troškove treba diskontirati na njihovu vrijednost na datum dodjele potpore. Kamatna stopa koju treba primijeniti pri diskontiranju diskontna je stopa koja se primjenjuje na datum dodjele potpore.
4. Ako se potpore dodjeljuju u obliku poreznih pogodnosti, obroci potpore diskontiraju se na temelju diskontnih stopa primjenjivih na datume na koje porezne pogodnosti stupe na snagu.
5. Ako se potpore dodjeljuju za otklanjanje štete ili za izgubljeni prihod, umanjuju se za sve troškove koji nisu izravno nastali zbog dotičnog događaja.
6. Ako se potpore dodjeljuju u obliku povratnih predujmova koji se, u nedostatku prihvaćene metodologije za izračunavanje njihova bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva, izražavaju kao postotak prihvatljivih troškova i tom je mjerom predviđeno da se u slučaju uspješnog rezultata projekta, utvrđenog na temelju razumne i promišljene pretpostavke, predujmovi vraćaju uz kamatnu stopu koja je barem jednaka diskontnoj stopi primjenjivoj na datum dodjele potpore, maksimalni intenziteti potpore utvrđeni u poglavlju III. mogu se povećati za 10 postotnih bodova ako ne premašuju maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % prihvatljivih troškova.
7. Prihvatljivi troškovi moraju ispunjavati zahtjeve iz članka od 53. do 57. Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća²².

²¹ Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003.).

²² Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom

Članak 8.

Zbrajanje

1. Pri određivanju poštuju li se pragovi za prijavu utvrđeni u članku 3. te maksimalni intenziteti potpore utvrđeni u poglavlju III., u obzir se uzima ukupni iznos potpore za djelatnost, projekt ili poduzetnika, bez obzira na to je li potpora financirana iz lokalnih, regionalnih ili nacionalnih izvora ili izvora Unije.
2. Potpore koje se izuzimaju na temelju ove Uredbe mogu se zbrajati s jednim od sljedećega:
 - (a) bilo kojom drugom potporom, pod uvjetom da se dotične mjere odnose na različite prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi;
 - (b) bilo kojom drugom potporom za iste prihvatljive troškove, bilo da se djelomično ili potpuno preklapaju, samo ako to zbrajanje ne dovodi do premašivanja najvišeg intenziteta potpore ili iznosa potpore koji je primjenjiv na tu potporu na temelju ove Uredbe.
3. Potpore koje se izuzimaju na temelju ove Uredbe ne smiju se zbrajati s potporama *de minimis* za iste prihvatljive troškove ako bi takvo zbrajanje dovelo do toga da intenzitet potpore premaši intenzitete iz poglavlja III.

Članak 9.

Objavljivanje i informacije

1. Dotična država članica osigurava da se putem modula Komisije za transparentnu dodjelu potpora ili na sveobuhvatnim internetskim stranicama o državnim potporama, na nacionalnoj ili regionalnoj razini, objavi sljedeće:
 - (a) sažetak informacija iz članka 11. u standardiziranom formatu utvrđenom u Prilogu II. ili poveznica za pristup tom sažetku;
 - (b) cjeloviti tekst svake mjere potpore iz članka 11. ili poveznica za pristup cjelovitom tekstu;
 - (c) informacija o dodjeli svake pojedinačne potpore koja premašuje 10 000 EUR.Informacije iz točaka (a), (b) i (c) objavljuju se u skladu s Prilogom III.
2. Za programe u obliku poreznih pogodnosti uvjeti utvrđeni u stavku 1. točki (c) smatraju se ispunjenima ako države članice objave tražene informacije o iznosima pojedinačnih potpora u sljedećim rasponima (u milijunima EUR):
 - (a) 0,01–0,2;
 - (b) 0,2–0,4;
 - (c) 0,4–0,6;
 - (d) 0,6–0,8;
 - (e) 0,8–1.

fond, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

3. Informacije iz stavka 1. točke (c) moraju biti organizirane i dostupne u standardiziranom formatu, kako je utvrđeno u Prilogu III., te mora biti moguće učinkovito pretraživanje i preuzimanje tih informacija. Informacije iz stavka 1. objavljuju se u roku od šest mjeseci od datuma dodjele potpore ili, za potpore u obliku poreznih pogodnosti, u roku od godine dana od roka za podnošenje porezne prijave te moraju biti dostupne najmanje 10 godina od datuma dodjele potpore.
4. Svaki program potpore i svaka pojedinačna potpora moraju sadržavati izričito upućivanje na ovu Uredbu, navođenjem njezina naslova i referentnog broja u *Službenom listu Europske unije*, i na posebne odredbe iz poglavlja III. koje se odnose na tu potporu ili, prema potrebi, na nacionalni propis kojim se osigurava poštovanje mjerodavnih odredbi ove Uredbe. Uz upućivanje na ovu Uredbu navode se i njezine provedbene odredbe i izmjene.
5. Obveze objavljivanja utvrđene u stavku 1. ovog članka ne primjenjuju se na potpore dodijeljene projektima CLLD-a na temelju članka 54. i 55.
6. Komisija na svojim internetskim stranicama objavljuje:
 - (a) poveznice na internetske stranice o državnim potporama iz stavka 1. ovog članka;
 - (b) sažetke informacija iz članka 11. stavka 2.

POGLAVLJE II. POSTUPOVNI ZAHTEVI

Članak 10.

Ukidanje pogodnosti skupnog izuzeća

Ako određena država članica dodijeli potporu koja je navodno izuzeta od obveze prijave na temelju ove Uredbe, a da nisu ispunjeni uvjeti utvrđeni u njezinim poglavljima I., II. i III., Komisija može, nakon što dotičnoj državi članici pruži mogućnost da se očituje, donijeti odluku u kojoj se navodi da se sve ili neke buduće mjere potpore koje donese dotična država članica, a koje bi inače ispunjavale zahtjeve iz ove Uredbe, moraju prijaviti Komisiji u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a. Mjere koje podliježu obvezi prijave mogu se ograničiti na mjere kojima se dodjeljuju određene vrste potpora, mjere u korist određenih korisnika ili mjere koje su donijela određena tijela dotične države članice.

Članak 11.

Izvjешćivanje

1. Države članice Komisiji u elektroničkom obliku dostavljaju godišnje izvješće iz poglavlja III. Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004²³ o primjeni ove Uredbe za svaku cijelu godinu ili svaki dio godine tijekom kojih se ova Uredba primjenjuje.
2. Države članice putem Komisijina elektroničkog sustava za obavješćivanje Komisiji dostavljaju i sažetak informacija o svakoj mjeri potpore izuzetoj na temelju ove Uredbe, i to u standardiziranom formatu utvrđenom u Prilogu II., zajedno s

²³ Uredba Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 140, 30.4.2004., str. 1.).

poveznicom za pristup cjelovitom tekstu mjere potpore, uključujući njegove izmjene, u roku od 20 radnih dana od njezina stupanja na snagu.

3. Stavak 1. ovog članka ne primjenjuje se na potpore dodijeljene projektima CLLD-a iz članaka 54. i 55.

Članak 12. **Evaluacija**

1. Za programe potpora provodi se *ex post* evaluacija ako njihov proračun za državne potpore ili prijavljeni rashodi iznose više od 150 milijuna EUR u bilo kojoj godini ili 750 milijuna EUR tijekom ukupnog trajanja, to jest kombiniranog trajanja programa potpora i bilo kojeg prethodnog programa potpora koji je obuhvaćao sličan cilj i slično zemljopisno područje, počevši od 1. siječnja 2023. *Ex post* evaluacije obvezne su samo za programe potpora čije ukupno trajanje premašuje tri godine, počevši od 1. siječnja 2023.
2. Od obveze *ex post* evaluacije može se odstupiti za programe potpora koji su neposredni nasljednici programa koji je obuhvaćao sličan cilj i slično zemljopisno područje te za koji je provedena evaluacija i dostavljeno završno izvješće o evaluaciji u skladu s planom evaluacije koji je odobrila Komisija i nisu utvrđeni nikakvi negativni nalazi. Ako završno izvješće o evaluaciji programa potpora nije u skladu s odobrenim planom evaluacije, program se odmah suspendira. Na eventualne programe koji naslijede takav suspendirani program potpora ne primjenjuje se skupno izuzeće.
3. Cilj je evaluacije provjera jesu li ostvarene pretpostavke i uvjeti za spojivost programa potpora, a posebno nužnost i djelotvornost mjere potpore s obzirom na njezine opće i specifične ciljeve. U okviru evaluacije ocjenjuje se i učinak programa na tržišno natjecanje i trgovinu.
4. Za programe potpora za koje je obvezna evaluacija u skladu sa stavkom 1. države članice Komisiji dostavljaju nacrt plana evaluacije kako slijedi:
 - (a) u roku od 20 radnih dana nakon stupanja na snagu programa potpora ako je proračun programa potpora veći od 150 milijuna EUR u bilo kojoj godini ili 750 milijuna EUR tijekom ukupnog trajanja programa;
 - (b) u roku od 30 radnih dana nakon znatne promjene kojom se proračun programa potpora povećava na više od 150 milijuna EUR u bilo kojoj godini ili 750 milijuna EUR tijekom ukupnog trajanja programa potpora;
 - (c) u roku od 30 radnih dana nakon što se u službenoj računovodstvenoj dokumentaciji u bilo kojoj godini uknjiže rashodi u okviru programa potpora veći od 150 milijuna EUR.
5. Nacrt plana evaluacije mora biti u skladu sa zajedničkim metodološkim načelima Komisije²⁴. Države članice dužne su objaviti plan evaluacije koji je odobrila Komisija.

²⁴ Radni dokument službi Komisije, Zajednička metodologija za evaluaciju državnih potpora (28.5.2014., SWD(2014) 179 final).

6. *Ex post* evaluaciju obavlja stručnjak neovisan o davatelju potpore na temelju plana evaluacije. Za svaku evaluaciju izrađuje se barem jedno privremeno i jedno završno izvješće o evaluaciji. Države članice dužne su objaviti oba izvješća.
7. Završno izvješće o evaluaciji dostavlja se Komisiji najkasnije devet mjeseci prije isteka izuzetog programa potpora. Taj se rok može skratiti za programe potpora na koje se obveza evaluacije počela primjenjivati u zadnje dvije godine provedbe programa potpora. Točan opseg i postupak svake evaluacije utvrđuju se u odluci Komisije o odobrenju plana evaluacije. Pri prijavi novih mjera potpore sa sličnim ciljem mora se navesti kako su uzeti u obzir rezultati evaluacije.

Članak 13. **Praćenje**

Države članice vode detaljnu evidenciju s informacijama i popratnom dokumentacijom potrebnima kako bi se utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti utvrđeni u ovoj Uredbi. Ta se evidencija čuva 10 godina od datuma dodjele jednokratne potpore ili dodjele posljednje potpore u okviru programa potpora. Dotična država članica u roku od 20 radnih dana ili duljem roku ako je tako utvrđeno u zahtjevu Komisiji dostavlja sve informacije i popratnu dokumentaciju koje Komisija smatra potrebnima za praćenje primjene ove Uredbe.

POGLAVLJE III. **POSEBNE ODREDBE ZA RAZLIČITE KATEGORIJE** **POTPORA**

ODJELJAK 1. **POTICANJE ODRŽIVOG RIBARSTVA TE OBNOVA I OČUVANJE VODENIH** **BIOLOŠKIH RESURSA**

Članak 14. **Opći uvjeti**

Potpore na temelju ovog odjeljka moraju ispunjavati sve sljedeće opće uvjete:

- (a) ako se potpora dodjeljuje u pogledu ribarskog plovila Unije, to se plovilo ne smije prenijeti izvan Unije niti mu se smije zamijeniti zastava izvan Unije tijekom razdoblja od najmanje pet godina od završnog plaćanja za operaciju za koju je primljena potpora. Ako je u tom razdoblju plovilo preneseno ili mu je zamijenjena zastava, dotična država članica mora osigurati povrat neopravdano isplaćenih sredstava za operaciju u iznosu razmjernom razdoblju tijekom kojeg uvjet iz prve rečenice ove točke nije bio ispunjen;
- (b) operativni troškovi nisu prihvatljivi osim ako je u ovom odjeljku izričito navedeno drukčije.

Članak 15. **Potpore za inovacije u ribarstvu**

1. Potpore za inovacije u ribarstvu koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c)

UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. ako su potpore usmjerene na razvoj ili uvođenje novih ili znatno poboljšanih proizvoda i opreme, novih ili poboljšanih procesa i tehnika te novih ili poboljšanih sustava upravljanja i organizacije, među ostalim na razini prerade i stavljanja na tržište.

2. Subvencionirane usluge financirane tim potporama pruža znanstveno ili tehničko tijelo koje je priznala država članica ili Unija ili se one provode u suradnji s takvim tijelom. To znanstveno ili tehničko tijelo potvrđuje rezultate takvih operacija. Potpore se isplaćuju izravno organizaciji za istraživanje i/ili širenje znanja.
3. Država članica na odgovarajući način objavljuje rezultate operacija koje primaju potporu.
4. Prihvatljivi troškovi mogu biti sljedeći:
 - (a) izravni troškovi osoblja koji se odnose na istraživače, tehničare i ostalo pomoćno osoblje zaposleno na projektu;
 - (b) troškovi instrumenata i opreme, u opsegu i u razdoblju u kojima se upotrebljavaju za operaciju; ako se ti instrumenti i oprema ne upotrebljavaju za operacije tijekom njihova čitavog vijeka trajanja, prihvatljivima se smatraju samo troškovi amortizacije tijekom trajanja operacija, izračunani na temelju općeprihvaćenih računovodstvenih načela;
 - (c) troškovi zgrada i zemljišta, u opsegu i u razdoblju u kojima se upotrebljavaju za operacije te pod sljedećim uvjetima:
 - i. za zgrade se prihvatljivima smatraju samo troškovi amortizacije tijekom trajanja operacije, izračunani na temelju općeprihvaćenih računovodstvenih načela;
 - ii. za zemljišta su prihvatljivi troškovi ustupanja na komercijalnoj osnovi ili stvarno nastali kapitalni troškovi;
 - (d) troškovi ugovornih istraživanja, znanja i patenata koji su kupljeni ili pribavljeni na temelju licencije od drugih strana po tržišnim uvjetima, kao i troškovi savjetodavnih i jednakovrijednih usluga koje se koriste isključivo za operacije; ili
 - (e) dodatni režijski troškovi i ostali izdaci za poslovanje, uključujući troškove materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda, nastali izravno kao posljedica operacija.
5. Iznos potpore na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 16.

Potpore za savjetodavne usluge

1. Potpore za savjetodavne usluge koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako se potporama poboljšavaju ukupni rezultati i konkurentnost poduzetnika te promiče održivo ribarstvo;

- (b) ako su potpore dostupne svim prihvatljivim poduzetnicima na dotičnom području na temelju objektivno utvrđenih uvjeta; i
- (c) ako su savjetodavne usluge u jednom od sljedećih oblika:
 - i. studije izvedivosti i savjetodavne usluge kojima se ocjenjuje održivost mjera koje su potencijalno prihvatljive za potporu u skladu s glavom II. poglavljem II. Uredbe (EU) 2021/1139;
 - ii. pružanje stručnih savjeta o okolišnoj održivosti s naglaskom na ograničavanje i, ako je moguće, uklanjanje negativnog utjecaja ribolovnih aktivnosti na morske, obalne, kopnene i slatkovodne ekosustave;
 - iii. pružanje stručnih savjeta o strategijama poslovanja i stavljanja na tržište.
- 2. Studije izvedivosti, savjetodavne usluge i savjete iz stavka 1. točke (b) pružaju znanstvena, akademska, stručna ili tehnička tijela ili subjekti koji pružaju gospodarske savjete i posjeduju kompetencije potrebne u skladu s nacionalnim pravom.
- 3. Potpore moraju imati oblik subvencionirane usluge ili izravnih bespovratnih sredstava.
- 4. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 17.

Potpore za partnerstva između znanstvenika i ribara

- 1. Potpore za partnerstva između znanstvenika i ribara koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako su potpore usmjerene na poticanje prijenosa znanja između znanstvenika i ribara;
 - (b) ako se potporama podupire sljedeće:
 - i. stvaranje mreža, partnerskih sporazuma ili udruženja između jednog ili više neovisnih znanstvenih tijela i ribara ili jedne ili više organizacija ribara, u kojima mogu sudjelovati tehnička tijela;
 - ii. aktivnosti koje se provode u okviru mreža, partnerskih sporazuma ili udruženja iz točke i. Te aktivnosti mogu uključivati prikupljanje podataka i upravljanje podacima, studije, pilot-projekte, širenje znanja i rezultata istraživanja, seminare i primjere najbolje prakse.
- 2. Potpore moraju imati oblik subvencionirane usluge ili izravnih bespovratnih sredstava.
- 3. Potporama se mogu pokriti samo sljedeći prihvatljivi troškovi nastali izravno kao posljedica projekta kojem je dodijeljena potpora:
 - (a) izravni troškovi plaća;

- (a) kotizacije;
 - (b) putni troškovi;
 - (c) troškovi objava;
 - (d) kupljene usluge prikupljanja podataka, studije, pilot-projekti;
 - (e) najam izložbenih prostora i štandova te troškovi njihova postavljanja i rastavljanja;
 - (f) troškovi širenja znanstvenih spoznaja i činjenica.
4. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 18.

Potpore za promicanje ljudskog kapitala i socijalnog dijaloga

1. Potpore za promicanje ljudskog kapitala i socijalnog dijaloga koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. ako se dotičnim potporama podupire sljedeće:
 - (a) stručno osposobljavanje, cjeloživotno učenje, zajednički projekti, širenje gospodarskih, tehničkih, regulatornih ili znanstvenih spoznaja i inovativnih praksi te stjecanje novih stručnih vještina, posebno onih povezanih s održivim upravljanjem morskim ekosustavima, higijenom, zdravljem, sigurnošću, aktivnostima u pomorskom sektoru, inovacijama i poduzetništvom;
 - (b) umrežavanje i razmjena iskustava i primjera najbolje prakse među dionicima, među ostalim organizacijama koje promiču jednake mogućnosti za muškarce i žene, ulogu žena u ribarskim zajednicama i nedovoljno zastupljene skupine uključene u mali priobalni ribolov ili ribolov s obale; ili
 - (c) socijalni dijalog na razini Unije i nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini u koji su uključeni ribari, socijalni partneri i drugi relevantni dionici.
2. Potpore za aktivnosti iz stavka 1. mogu se dodijeliti i bračnim drugovima samozaposlenih ribara ili, ako je i u mjeri u kojoj je to predviđeno nacionalnim pravom, životnim partnerima samozaposlenih ribara koji nisu zaposlenici ili poslovni partneri ako oni uobičajeno, u okviru uvjeta utvrđenih nacionalnim pravom, sudjeluju u aktivnostima samozaposlenih ribara i obavljaju iste ili pomoćne zadaće.
3. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova, osim u slučaju osposobljavanja za profesionalnu plovību i osposobljavanja u području sigurnosti, na koja se primjenjuje maksimalna stopa intenziteta potpore od 100 %. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 19.

Potpore za poticanje diversifikacije i novih oblika prihoda

1. Potpore za poticanje diversifikacije i novih oblika prihoda koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako su potpore usmjerene na podupiranje ulaganja koja doprinose diversifikaciji prihoda ribara razvojem komplementarnih aktivnosti, uključujući ulaganja na plovilu, udičarski turizam, restorane, usluge zaštite okoliša povezane s ribolovom i obrazovne aktivnosti o ribolovu;
 - (b) ako se potporama podupiru ribari koji:
 - i. podnesu poslovni plan za razvoj svojih novih aktivnosti; i
 - ii. imaju odgovarajuće stručne vještine ili ih steknu u okviru operacija koje se mogu financirati na temelju članka 18. stavka 1. točke (a).
2. Potpore iz stavka 1. točke (a) dodjeljuju se samo ako se komplementarne aktivnosti odnose na ribarevu osnovnu poslovnu djelatnost ribolova.
3. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti 50 % proračuna predviđenog u poslovnom planu za svaku operaciju i najviši iznos od 75 000 EUR za svakog poduzetnika korisnika.

Članak 20.

Potpore za prvu kupnju ribarskog plovila

1. Potpore za prvu kupnju ribarskog plovila ili prvo stjecanje djelomičnog vlasništva koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako doprinose jačanju gospodarski, socijalno i okolišno održivih ribolovnih aktivnosti i poduzetnik korisnik dostavio je provjerljive informacije i poslovni plan koji to potvrđuju; i
 - (b) ako se njima podupire prva kupnja ribarskog plovila od strane fizičke osobe koja na dan podnošenja zahtjeva za potporu nije starija od 40 godina i koja je barem pet godina radila kao ribar ili je stekla odgovarajuće kvalifikacije.
2. Potpore na temelju stavka 1. mogu se dodijeliti i pravnim osobama koje su u potpunosti u vlasništvu jedne ili više fizičkih osoba koje sve ispunjavaju uvjete iz stavka 1.
3. Potpore iz ovog članka mogu se dodijeliti za zajedničku prvu kupnju ribarskog plovila od strane više fizičkih osoba koje sve ispunjavaju uvjete iz stavka 1.
4. Potpore iz ovog članka mogu se dodijeliti i za prvo stjecanje djelomičnog vlasništva nad ribarskim plovilom fizičkoj osobi koja ispunjava uvjete utvrđene u stavku 1. i za koju se smatra da ima upravljačka prava nad tim plovilom jer u vlasništvu ima najmanje 33 % ribarskog plovila ili udjela u ribarskom plovilu ili pravnom subjektu koji ispunjava uvjete iz stavka 2. i za kojeg se smatra da ima upravljačka prava nad tim plovilom jer u vlasništvu ima najmanje 33 % ribarskog plovila ili udjela u ribarskom plovilu.

5. Potpora se dodjeljuje samo za ribarsko plovilo koje ispunjava sve sljedeće zahtjeve:
- (a) pripada segmentu flote za koji je u najnovijem izvješću o ribolovnom kapacitetu iz članka 22. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013 utvrđeno da je uravnotežen s ribolovnim mogućnostima koje su dostupne tom segmentu;
 - (b) opremljeno je za obavljanje ribolovnih aktivnosti;
 - (c) njegova duljina preko svega nije veća od 24 metra;
 - (d) registrirano je u registru flote Unije najmanje tri kalendarske godine koje prethode godini u kojoj je podnesen zahtjev za potporu u slučaju plovila za mali priobalni ribolov, a najmanje pet kalendarskih godina u slučaju druge vrste plovila; i
 - (e) registrirano je u registru flote Unije najviše 30 kalendarskih godina koje su prethodile godini u kojoj je podnesen zahtjev za potporu.
6. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 40 % prihvatljivih troškova i u svakom slučaju ne smije biti veći od 75 000 EUR po ribaru i ribarskom plovilu.

Članak 21.

Potpore za poboljšanje zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uvjeta ribara

1. Potpore za poboljšanje zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uvjeta ribara koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
- (a) ako se potpore dodjeljuju samo za ulaganja na plovilu ili u individualnu opremu i ta ulaganja nadilaze zahtjeve na temelju prava Unije ili nacionalnog prava; i
 - (b) ako se potporama ne podupiru operacije kojima se povećava bruto tonaža ribarskog plovila.
2. Kad je riječ o operacijama čiji je cilj poboljšanje sigurnosti ribara, za potporu su prihvatljivi kupnja i, ako je primjenjivo, postavljanje sljedećih elemenata:
- (a) čamci za spašavanje;
 - (b) hidrostatski uređaji za otpuštanje čamaca za spašavanje;
 - (c) osobni lokacijski uređaji kao što je radiofar za određivanje položaja u nuždi („EPIRB”), koji mogu biti ugrađeni u prsluke za spašavanje i radnu odjeću ribara;
 - (d) osobna oprema za plutanje, a posebno hidro-termo odijela ili odijela za preživljavanje, koluti i prsluci za spašavanje;
 - (e) signalne baklje i rakete;
 - (f) sprave za dobacivanje konopa;
 - (g) sustavi za spašavanje čovjeka u moru („MOB”);
 - (h) oprema za gašenje požara, kao što su aparati za gašenje požara, vatrogasni pokrivači, detektori požara i dima, aparati za disanje;

- (i) protupožarna vrata;
 - (j) zaporni ventili na spremniku za gorivo;
 - (k) detektori plina i alarmni sustavi za plin;
 - (l) kaljužne pumpe i alarmi;
 - (m) oprema za radiovezu i satelitsku komunikaciju;
 - (n) vodonepropusni poklopci grotala i vrata;
 - (o) osigurači na strojevima kao što su vitla ili mrežna vitla;
 - (p) prolazi i pristupne ljestve;
 - (q) rasvjeta za potragu, rasvjeta na palubi ili rasvjeta za nuždu;
 - (r) sigurnosni uređaj za otpuštanje u slučaju zapinjanja ribolovnog alata za podvodne prepreke;
 - (s) sigurnosne kamere i monitori;
 - (t) oprema i dijelovi potrebni za poboljšanje sigurnosti na palubi.
3. Kad je riječ o operacijama ili nabavi opreme čiji je cilj poboljšanje zdravstvenih uvjeta ribara, za potporu su prihvatljiva sljedeća djelovanja:
- (a) kupnja i postavljanje pribora za prvu pomoć;
 - (b) kupnja lijekova i uređaja za hitno liječenje;
 - (c) osiguravanje usluga telemedicine, uključujući e-tehnologije, opremu i medicinske snimke za savjetovanje na daljinu s plovila;
 - (d) osiguravanje vodiča i priručnika za poboljšanje zdravstvenih uvjeta;
 - (e) informativne kampanje za poboljšanje zdravstvenih uvjeta.
4. Kad je riječ o operacijama ili nabavi opreme čiji je cilj poboljšanje higijenskih uvjeta ribara, za potporu su prihvatljivi kupnja i, ako je primjenjivo, postavljanje sljedećih elemenata:
- (a) sanitarne prostorije, primjerice zahodi i prostorije za pranje;
 - (b) kuhinjske prostorije i oprema za prostorije za skladištenje hrane;
 - (c) uređaji za pročišćavanje vode u pitku vodu;
 - (d) oprema ili sustavi za ventilaciju, čišćenje ili dezinficiranje kako bi se na brodu očuvali primjereni sanitarni uvjeti;
 - (e) vodiči i priručnici za poboljšanje higijene na plovilu, uključujući programske alate.
5. Kad je riječ o operacijama ili nabavi opreme čiji je cilj poboljšanje radnih uvjeta na ribarskim plovilima, za potporu su prihvatljivi kupnja i, ako je primjenjivo, postavljanje sljedećih elemenata:
- (a) ograde na palubi;
 - (b) zakloni na palubi i modernizacija kabina u cilju pružanja zaštite od nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom;
 - (c) elementi povezani s poboljšanjem sigurnosti u kabinama i osiguranjem zajedničkih prostora za posadu;

- (d) oprema za izbjegavanje ručnog podizanja tereta, ne uključujući strojeve izravno povezane s ribolovnim operacijama, kao što su vitla;
 - (e) boja i gumene podloge za sprečavanje klizanja;
 - (f) oprema za zvučnu i toplinsku izolaciju i oprema za poboljšanje ventilacije;
 - (g) radna odjeća i sigurnosna odjeća, kao što su vodonepropusna zaštitna obuća, zaštita za oči i dišne organe, zaštitne rukavice i kacige ili zaštitna oprema za slučaj pada;
 - (h) znakovi upozorenja za hitne slučajeve i sigurnosni znakovi;
 - (i) analiza i procjene rizika u cilju utvrđivanja rizika za ribare u lukama ili na plovilu kako bi se poduzele mjere za sprečavanje ili smanjenje rizika;
 - (j) vodiči i priručnici za poboljšanje radnih uvjeta na plovilu;
 - (k) zajednička vozila za prijevoz iz zona izlova školjkaša do mjesta prve prodaje;
 - (l) obalni objekti za ribare koji love s obale kojima se poboljšavaju uvjeti rada, kao što su garderobe, kupaonice i drugi sanitarni objekti, posebno oni kojima se potiče i promiče ulazak žena na tržište rada za tu djelatnost.
6. Potpore se dodjeljuju ribarima ili vlasnicima ribarskih plovila, uključujući ribare koji love s obale ako je to primjenjivo.
 7. Ako se operacija sastoji od ulaganja na plovilu, potpora se ne smije dodijeliti više od jedanput u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2029. za istu vrstu ulaganja i za isto ribarsko plovilo. Ako se operacija sastoji od ulaganja u individualnu opremu, potpora se ne smije dodijeliti više od jedanput u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2029. za istu vrstu opreme i za istog poduzetnika korisnika.
 8. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 22.

Potpore za plaćanje premija osiguranja i za financijske doprinose uzajamnim fondovima

1. Potpore za plaćanje premija osiguranja i za financijske doprinose uzajamnim fondovima koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako su potpore usmjerene na doprinos za premije osiguranja ili uzajamne fondove iz kojih se isplaćuje financijska nadoknada ribarima za ekonomske gubitke nastale zbog ponašanja zaštićenih životinja, javnozdravstvenih kriza, nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom ili okolišnih incidenata odnosno za troškove spašavanja ribara ili ribarskih plovila u slučaju nesreća na moru tijekom njihovih ribolovnih aktivnosti;
 - (b) ako kombinacija financijske nadoknade koju isplaćuju uzajamni fondovi u skladu s ovim člankom i nadoknade iz drugih instrumenata Unije, nacionalnih

instrumenata ili sustava osiguranja ne dovodi do prevelike nadoknade koja premašuje nastali ekonomski gubitak;

- (c) ako se u osiguranju ne zahtijeva niti se određuje vrsta ili količina buduće proizvodnje i potpore nisu ograničene na osiguranje koje pruža konkretno osiguravajuće društvo ili konkretna skupina društava; i
- (d) ako je uzajamni fond akreditiran od strane nadležnog tijela države članice u skladu s nacionalnim zakonima.

2. Za potrebe ovog članka:

- (a) javnozdravstvenim krizama, nepovoljnim klimatskim prilikama koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom, okolišnim incidentima ili nesrećama na moru iz stavka 1. točke (a) smatraju se oni čiju pojavu službeno proglasi nadležno tijelo države članice;
- (b) pojam „uzajamni fond” znači sustav koji je akreditirala država članica u skladu s nacionalnim pravom u svrhu osiguranja udruženih ribara, iz kojeg se udruženim ribarima isplaćuju nadoknade za ekonomske gubitke nastale zbog događaja iz stavka 1. točke (a). Uzajamni fond primjenjuje transparentnu politiku u pogledu uplata sredstava u fond i isplata sredstava iz fonda te jasna pravila u vezi s dodjeljivanjem odgovornosti u slučaju nastalih dugova.

3. Maksimalni intenzitet potpore ograničen je na:

- (a) 50 % iznosa koji se iz uzajamnog fonda isplaćuju ribarima u obliku financijske nadoknade;
- (b) 100 % administrativnih troškova za uspostavu uzajamnog fonda;
- (c) 70 % troškova premije osiguranja;
- (d) 50 % početne kapitalizacije fonda.

4. Doprinosi iz stavka 1. točke (a) dodjeljuju se samo za pokrivanje gubitaka nastalih zbog javnozdravstvenih kriza, nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom, okolišnih incidenata ili nesreća na moru.

Članak 23.

Potpore za sustave raspodjele ribolovnih mogućnosti

1. Potpore za sustave raspodjele ribolovnih mogućnosti koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:

- (a) ako su potpore usmjerene na podupiranje planiranja, razvoja, praćenja, evaluacije i upravljanja sustavima raspodjele ribolovnih mogućnosti među državama članicama, u skladu s člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) br. 1380/2013, kako bi se ribolovne aktivnosti prilagodile ribolovnim mogućnostima; i
- (b) potpore se dodjeljuju pravnim ili fizičkim osobama ili organizacijama ribara koje je priznala dotična država članica, uključujući priznate organizacije proizvođača uključene u kolektivno upravljanje sustavima raspodjele ribolovnih mogućnosti.

2. Potpore moraju imati oblik subvencionirane usluge ili izravnih bespovratnih sredstava.
3. Potporama se mogu pokriti samo sljedeći prihvatljivi troškovi:
 - (a) izravni troškovi plaća;
 - (b) kupnja ili najam materijalne ili nematerijalne imovine do tržišne vrijednosti imovine;
 - (c) troškovi objava; ili
 - (d) kupnja usluga ili studija u području dizajna i razvoja.
4. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 24.

Potpore za ograničavanje utjecaja ribolova na okoliš i prilagođavanje ribolova zaštiti vrsta

1. Potpore za ograničavanje utjecaja ribolova na okoliš i prilagođavanje ribolova zaštiti vrsta koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.: ako su potpore usmjerene na smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, poticanje postupnog napuštanja prakse odbacivanja ulova i olakšavanje prelaska na održivo iskorištavanje živih morskih bioloških resursa u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013.
2. Potporama se podupire sljedeće:
 - (a) ulaganja u opremu kojom se poboljšava selektivnost ribolovnog alata s obzirom na veličinu ili vrstu;
 - (b) ulaganja na plovilu ili u opremu kojom se napušta praksa odbacivanja ulova izbjegavanjem i smanjenjem neželjenog ulova komercijalnih stokova, ili kojom se postupi s neželjenim ulovom koji treba iskrcati u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1380/2013;
 - (c) ulaganja u opremu kojom se ograničavaju i, ako je to moguće, uklanjaju fizički i biološki utjecaji ribolova na ekosustav ili morsko dno; ili
 - (d) ulaganja u opremu kojom se ribolovni alat i ulov štite od sisavaca i ptica zaštićenih Direktivom Vijeća 92/43/EEZ²⁵ ili Direktivom 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁶, pod uvjetom da se time ne narušava selektivnost ribolovnog alata i da su poduzete sve odgovarajuće mjere za izbjegavanje tjelesnih povreda grabežljivaca.
3. Potpora se ne smije dodijeliti više od jedanput u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2029. za istu vrstu opreme na istom ribarskom plovilu Unije.
4. Potpore se dodjeljuju samo ako je za ribolovni alat ili drugu opremu iz stavka 2. ovog članka dokazano da su bolji u pogledu selektivnosti ulova s obzirom na veličinu

²⁵ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

²⁶ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

ili da imaju manji utjecaj na ekosustav i nećiljane vrste od standardnog alata ili druge opreme dopuštene u skladu s pravom Unije ili mjerodavnim nacionalnim propisima donesenima u kontekstu regionalizacije, kako je predviđeno u Uredbi (EU) br. 1380/2013.

5. Potpore se dodjeljuju:
 - (a) vlasnicima ribarskih plovila Unije koja su registrirana kao aktivna plovila i koja su obavljala ribolovne aktivnosti na moru najmanje 60 dana tijekom dvije kalendarske godine koje prethode datumu podnošenja zahtjeva za potporu;
 - (b) ribarima koji posjeduju alate koje treba zamijeniti i koji su radili na ribarskom plovilu Unije najmanje 60 dana tijekom dvije kalendarske godine koje prethode datumu podnošenja zahtjeva za potporu;
 - (c) organizacijama ribara koje je priznala dotična država članica.
6. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 25.

Potpore za inovacije povezane s očuvanjem morskih bioloških resursa

1. Potpore za inovacije povezane s očuvanjem morskih bioloških resursa koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako su potpore usmjerene na doprinos postupnom napuštanju prakse odbacivanja ulova i usputnog ulova i olakšanje prelaska na iskorištavanje živih morskih bioloških resursa u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013 te smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš i utjecaja zaštićenih životinja;
 - (b) ako se potporama podupiru operacije čiji je cilj razvoj ili uvođenje novih tehničkih ili organizacijskih spoznaja kojima se smanjuje utjecaj ribolovnih aktivnosti na okoliš, uključujući poboljšanje ribolovnih tehnika i selektivnosti alata, ili čiji je cilj održivije iskorištavanje morskih bioloških resursa i suživot sa zaštićenim životinjama;
 - (c) ako operacije kojima je dodijeljena potpora provodi znanstveno ili tehničko tijelo koje je priznala država članica ili se one provode u suradnji s takvim tijelom, koje potvrđuje rezultate takvih operacija; i
 - (d) ako država članica na odgovarajući način objavljuje rezultate operacija koje primaju potporu.
2. Potpore moraju imati oblik subvencioniranih usluga.
3. Ribolovna plovila uključena u projekte financirane na temelju ovog članka ne smiju činiti više od 5 % ribarskih plovila u nacionalnoj floti ili 5 % tonaže nacionalne flote u bruto tonaži, izračunano u trenutku donošenja instrumenta potpore.
4. Prihvatljivi troškovi mogu biti samo sljedeći:
 - (a) izravni troškovi osoblja koji se odnose na istraživače, tehničare i ostalo pomoćno osoblje zaposleno na projektu;

- (b) troškovi instrumenata i opreme, u opsegu i u razdoblju u kojima se upotrebljavaju za projekt; ako se ti instrumenti i oprema ne upotrebljavaju za projekt tijekom njihova čitavog vijeka trajanja, prihvatljivima se smatraju samo troškovi amortizacije tijekom trajanja projekta, izračunani na temelju općeprihvaćenih računovodstvenih načela;
 - (c) troškovi zgrada i zemljišta, u opsegu i u razdoblju u kojima se upotrebljavaju za projekt te pod sljedećim uvjetima:
 - i. za zgrade se prihvatljivima smatraju samo troškovi amortizacije tijekom trajanja projekta, izračunani na temelju općeprihvaćenih računovodstvenih načela;
 - ii. za zemljišta su prihvatljivi samo troškovi ustupanja na komercijalnoj osnovi ili stvarno nastali kapitalni troškovi;
 - (d) troškovi ugovornih istraživanja, znanja i patenata koji su kupljeni ili pribavljeni na temelju licencije od drugih strana po tržišnim uvjetima, kao i troškovi savjetodavnih i jednakovrijednih usluga koje se koriste isključivo za projekt; ili
 - (e) dodatni režijski troškovi i ostali izdaci za poslovanje, uključujući troškove materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda, nastali izravno kao posljedica projekta.
5. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 26.

Potpore za zaštitu i obnovu morske bioraznolikosti i morskih ekosustava te za režime u okviru održivih ribolovnih aktivnosti

- 1. Potpore za zaštitu i obnovu morske bioraznolikosti i morskih ekosustava te za režime u okviru održivih ribolovnih aktivnosti koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.
- 2. Potporama na temelju ovog članka podupiru se sljedeće operacije:
 - (a) prikupljanje otpada iz mora koje obavljaju ribari, kao što je pasivno prikupljanje izgubljenog ribolovnog alata i morskog smeća; za potporu su prihvatljiva samo sljedeća djelovanja:
 - i. uklanjanje izgubljenog ribolovnog alata iz mora, osobito u cilju sprečavanja ribolova napuštenim ribolovnim alatom;
 - ii. kupnja i, ako je primjenjivo, postavljanje na plovilu opreme za prikupljanje i držanje morskog smeća;
 - iii. razvoj programa prikupljanja otpada za ribare koji u njima sudjeluju, uključujući financijske poticaje;
 - iv. kupnja i, ako je primjenjivo, postavljanje opreme u objektima za držanje i recikliranje morskog smeća u ribarskim lukama;

- v. komunikacijske i informacijske kampanje za poticanje ribara i drugih dionika na sudjelovanje u projektima uklanjanja izgubljenog ribolovnog alata; ili
 - vi. osposobljavanje ribara i osoblja u lukama;
- (b) izgradnja, postavljanje ili modernizacija statičkih ili pokretnih naprava za zaštitu i jačanje morske faune i flore, uključujući s tim povezanu znanstvenu pripremu i evaluaciju; za potporu su prihvatljiva samo sljedeća djelovanja:
- i. kupnja i, ako je primjenjivo, postavljanje naprava za zaštitu morskih područja od koćarenja;
 - ii. kupnja i, ako je primjenjivo, postavljanje naprava za obnovu narušenih morskih ekosustava; ili
 - iii. troškovi povezani s pripremnim aktivnostima, kao što su ispitivanje, izrada znanstvenih studija ili ocjenjivanje.
- Kupnja plovila koje se potapa i upotrebljava kao umjetni greben nije prihvatljiva;
- (c) doprinos boljem upravljanju ili očuvanju morskih bioloških resursa postavljanjem sljedećih elemenata ili provedbom sljedećih mjera i projekata:
- i. kružne udice;
 - ii. akustični odvraćajući uređaji;
 - iii. uređaji koji kornjačama omogućuju izlazak iz mreže;
 - iv. konopi s vrpčama za plašenje ptica;
 - v. ostali alati ili uređaji koji su se pokazali učinkovitima u sprečavanju slučajnog ulova zaštićenih životinja;
 - vi. osposobljavanje ribara za bolje upravljanje ili očuvanje morskih bioloških resursa;
 - vii. projekti usmjereni na obalna staništa važna za ribe, ptice i druge organizme;
 - viii. projekti usmjereni na područja važna za razmnožavanje riba, kao što su obalna močvarna područja; ili
 - ix. zamjena postojećeg ribolovnog alata ribolovnim alatom koji ima mali utjecaj, troškovi povezani s ribolovnim zamkama i klopama, umjetnim mamcima i ručnim ribolovnim udicama;
- (d) sudjelovanje u drugim djelatnostima usmjerenima na održavanje i jačanje usluga u području bioraznolikosti i ekosustava, kao što je obnova posebnih morskih i obalnih staništa radi potpore održivim ribljim stokovima, uključujući s tim povezanu znanstvenu pripremu i evaluaciju; za potporu su prihvatljivi troškovi povezani sa sljedećim djelovanjima:
- i. programi za testiranje novih tehnika praćenja, a osobito:
 - sustava daljinskog elektroničkog praćenja, kao što su televizija zatvorenog kruga (CCTV) ili sustavi za videonadzor, za praćenje i bilježenje slučajnog ulova zaštićenih životinja;

- bilježenja oceanografskih podataka, kao što su temperatura, salinitet, plankton, cvjetanje algi ili mutnoća;
 - kartiranja invazivnih stranih vrsta;
 - djelovanja, uključujući istraživanja, za sprečavanje i kontrolu širenja invazivnih stranih vrsta;
- ii. financijski poticaji za postavljanje na plovilu uređaja za automatsko bilježenje i praćenje oceanografskih podataka, kao što su temperatura, salinitet, plankton, cvjetanje algi ili mutnoća;
 - iii. mjere za smanjenje fizičkog i kemijskog zagađenja;
 - iv. mjere za smanjenje drugih fizičkih pritisaka, uključujući antropogenu podvodnu buku koja negativno utječe na bioraznolikost;
 - v. pozitivne mjere očuvanja za zaštitu i očuvanje flore i faune, uključujući ponovno uvođenje ili poribljavanje autohtonim vrstama, te primjena načela zelene infrastrukture iz Komunikacije Komisije o zelenoj infrastrukturi²⁷; ili
 - vi. mjere za sprečavanje, kontrolu ili uklanjanje invazivnih stranih vrsta.
3. Potpore iz stavka 2. točke (d) odobravaju se pod uvjetom da nadležna tijela država članica službeno priznaju takve programe ili mjere. Države članice dužne su osigurati i da se izbjegne isplata prevelike nadoknade zbog kombiniranja Unijinih, nacionalnih i privatnih programa.
 4. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 27.

Potpore za poboljšanje energetske učinkovitosti i za ublažavanje učinaka klimatskih promjena

1. Potpore za poboljšanje energetske učinkovitosti i za ublažavanje učinaka klimatskih promjena, osim potpora za zamjenu ili modernizaciju motora, koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.
2. Potpore dodijeljene na temelju ovog članka mogu pokrivati samo sljedeće mjere:
 - (a) ulaganja u opremu ili na plovilu čiji je cilj smanjenje emisija onečišćujućih tvari ili stakleničkih plinova te povećanje energetske učinkovitosti ribarskih plovila. Ulaganja u ribolovni alat također su prihvatljiva pod uvjetom da se njima ne narušava selektivnost tog ribolovnog alata;
 - (b) revizije i sustavi energetske učinkovitosti; ili
 - (c) studije za ocjenu doprinosa alternativnih pogonskih sustava i dizajna trupa energetske učinkovitosti ribarskih plovila.

²⁷ Komunikacija Komisije, Zelena infrastruktura (ZI) – Jačanje prirodnog kapitala Europe, COM(2013) 249 final, 6.5.2013.

3. Potpore iz stavka 2. dodjeljuju se samo vlasnicima ribarskih plovila te se ne smiju dodijeliti više od jedanput za istu vrstu ulaganja u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2029. za isto ribarsko plovilo.
4. Prihvatljivi troškovi su izravni dodatni troškovi nastali kao posljedica dotičnih operacija. Za potrebe stavka 2. točke (a):
 - i. prihvatljivi troškovi za mjere čiji je cilj poboljšanje hidrodinamike trupa plovila mogu obuhvaćati samo sljedeće:
 - ulaganja u mehanizme za stabilnost, kao što su ljuljna kobilica i gomoljasti pramac, kojima se doprinosi poboljšanju plovne sposobnosti i stabilnosti plovila;
 - troškovi povezani s upotrebom netoksičnih proizvoda za suzbijanje obrastanja, kao što je bakreni premaz, radi smanjenja trenja;
 - troškovi povezani s kormilarskim uređajem, kao što su sustavi za kontrolu kormilarskog uređaja i višestruka kormila za smanjenje aktivnosti kormila ovisno o vremenskim uvjetima i stanju mora; ili
 - testiranje rezervoara kao osnova za poboljšanje hidrodinamike;
 - ii. prihvatljivi troškovi za mjere čiji je cilj poboljšanje pogonskog sustava plovila mogu obuhvaćati samo troškove povezane s kupnjom i, ako je potrebno, postavljanjem sljedećih elemenata:
 - energetski učinkoviti propeleri, uključujući pogonska vratila;
 - katalizatori;
 - energetski učinkoviti generatori, kao što su generatori na vodik ili prirodni plin;
 - pogonski elementi koji upotrebljavaju energiju iz obnovljivih izvora, kao što su jedra, zmajevi, vjetrenjače, turbine ili solarne ploče;
 - pramčani poprečni propeleri;
 - ekonometri, sustavi za upravljanje gorivom i sustavi za praćenje; ili
 - ulaganja u sapnice za poboljšanje pogonskog sustava;
 - iii. prihvatljivi troškovi za ulaganja u ribolovni alat i ribolovnu opremu mogu obuhvaćati samo troškove povezane sa sljedećim mjerama:
 - prelazak s povlačnog ribolovnog alata na alternativni alat;
 - prilagodbe povlačnog ribolovnog alata; ili
 - ulaganja u opremu za nadzor povlačnog ribolovnog alata;
 - iv. prihvatljivi troškovi za ulaganja čiji je cilj smanjenje potrošnje električne ili toplinske energije mogu obuhvaćati samo sljedeće:
 - ulaganja za poboljšanje sustava za hlađenje, zamrzavanje ili izolaciju za plovila; ili
 - ulaganja za poticanje ponovne upotrebe topline na plovilu, pri čemu se toplina zadržava i ponovno upotrebljava za druge pomoćne operacije na plovilu.

Troškovi povezani s osnovnim održavanjem trupa nisu prihvatljivi za potporu na temelju stavka 2. točke (a).

5. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 28.

Potpore za dodanu vrijednost, kvalitetu proizvoda i korištenje neželjenog ulova

1. Potpore za dodanu vrijednost, kvalitetu proizvoda i korištenje neželjenog ulova koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako su potpore usmjerene na povećanje dodane vrijednosti ili kvalitete ulovljene ribe;
 - (b) potpore pokrivaju samo sljedeće prihvatljive troškove:
 - i. ulaganja koja dodaju vrijednost proizvodima ribarstva, a posebno ona koja ribarima omogućuju preradu, stavljanje na tržište i izravnu prodaju vlastitog ulova; ili
 - ii. inovativna ulaganja na plovilu kojima se poboljšava kvaliteta proizvoda ribarstva.
2. Potpore iz stavka 1. točke (b) podtočke ii. uvjetuju se upotrebom selektivnih alata kako bi se neželjeni ulov sveo na najmanju moguću mjeru i dodjeljuju se samo vlasnicima ribarskih plovila Unije koja su obavljala ribolovnu aktivnost na moru najmanje 60 dana tijekom dvije kalendarske godine koje prethode datumu podnošenja zahtjeva za potporu.
3. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 29.

Potpore za ribarske luke, iskrcajna mjesta, burze ribe i zakloništa

1. Potpore za ribarske luke, iskrcajna mjesta, burze ribe i zakloništa koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako su potpore usmjerene na povećanje kvalitete, kontrole i sljedivosti iskrvanih proizvoda, povećanje energetske učinkovitosti, doprinos zaštiti okoliša i poboljšanje sigurnosnih i radnih uvjeta;
 - (b) potpore pokrivaju sljedeće prihvatljive troškove ulaganja:

- i. poboljšanje infrastrukture ribarskih luka, burza ribe, iskrcajnih mjesta i zakloništa, uključujući ulaganja u odgovarajuće objekte za držanje izgubljenog ribolovnog alata i smeća prikupljenog iz mora;
 - ii. olakšavanje ispunjenja obveze iskrćavanja svih ulova u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i člankom 8. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1379/2013 ili dodavanje vrijednosti nedovoljno iskorištenim komponentama ulova; ili
 - iii. poboljšanje sigurnosti ribara izgradnjom ili modernizacijom zakloništa.
2. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 30.

Potpore za ribolov u unutarnjim vodama i faunu i floru u unutarnjim vodama

1. Potpore za ribolov u unutarnjim vodama i faunu i floru u unutarnjim vodama koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. pod uvjetom da je cilj potpore:
 - (a) smanjiti utjecaj ribolova u unutarnjim vodama na okoliš;
 - (b) povećati energetske učinkovitost;
 - (c) povećati vrijednost ili kvalitetu iskrćane ribe; ili
 - (d) poboljšati zdravlje, sigurnost, radne uvjete, ljudski kapital i osposobljavanje.
2. Potporama na temelju ovog članka mogu se poduprijeti samo sljedeći prihvatljivi troškovi:
 - (a) ulaganja u promicanje ljudskog kapitala, otvaranja radnih mjesta i socijalnog dijaloga iz članka 18., u okviru uvjeta iz tog članka;
 - (b) ulaganja na plovilu ili u individualnu opremu kako je navedeno u članku 21. i u okviru uvjeta iz tog članka;
 - (c) ulaganja u opremu iz članka 24., u okviru uvjeta iz tog članka;
 - (d) ulaganja u unapređenje energetske učinkovitosti i ublažavanje učinaka klimatskih promjena kako je navedeno u članku 27. i u okviru uvjeta iz tog članka;
 - (e) ulaganja u unapređenje dodane vrijednosti ili kvalitete ulovljene ribe kako je navedeno u članku 28. i u okviru uvjeta iz tog članka;
 - (f) ulaganja u ribarske luke, zakloništa i iskrcajna mjesta kako je navedeno u članku 29. i u okviru uvjeta iz tog članka; ili
 - (g) ulaganja u mreže ili drugi ribolovni alat koji se pojačano troši i haba zbog štete koju uzrokuju životinje koje nisu ribe, uključujući invazivne vrste, te ulaganja u povezanu opremu.

3. Potporama se mogu poduprijeti inovacije u skladu s člankom 15., savjetodavne usluge u skladu s člankom 16. te partnerstva između znanstvenika i ribara u skladu s člankom 17.
4. U cilju promicanja diversifikacije među ribarima koji love u unutarnjim vodama, potporom se može poduprijeti diversifikacija ribolovnih aktivnosti na unutarnjim vodama na komplementarne aktivnosti u okviru uvjeta utvrđenih u članku 19.
5. Za potrebe stavka 2. ovog članka:
 - (a) upućivanja na ribarska plovila iz članaka 21., 24., 27. i 28. smatraju se upućivanjima na plovila koja djeluju isključivo na unutarnjim vodama;
 - (b) upućivanja na morski okoliš iz članka 24. smatraju se upućivanjima na okoliš u kojem djeluje plovilo za ribolov u unutarnjim vodama;
 - (c) uvjeti utvrđeni u člancima 21., 24. i 27. koji se posebno odnose na plovila za ribolov na moru ne primjenjuju se na ribolov u unutarnjim vodama.
6. U cilju zaštite i razvoja vodene faune i flore, potporom se može poduprijeti samo:
 - (a) upravljanje, obnova i praćenje lokaliteta mreže NATURA 2000 na koje utječu ribolovne aktivnosti te rehabilitacija unutarnjih voda u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁸, uključujući područja mriještenja i migracijske rute migratornih vrsta, ne dovodeći u pitanje članak 26. stavak 2. točku (d) ove Uredbe te, prema potrebi, uz sudjelovanje ribara koji love na unutarnjim vodama;
 - (b) izgradnja, modernizacija ili postavljanje statičkih ili pokretnih naprava za zaštitu i jačanje vodene faune i flore, uključujući s tim povezanu znanstvenu pripremu, praćenje i evaluaciju.
7. Države članice dužne su osigurati da ribarska plovila koja primaju potporu na temelju ovog članka nastave djelovati isključivo na unutarnjim vodama.
8. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova, osim za mjeru iz stavka 2. točke (g), na koju se primjenjuje intenzitet potpore od 40 %. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

ODJELJAK 2.

POTICANJE ODRŽIVIH AKTIVNOSTI AKVAKULTURE

Članak 31.

Opći uvjeti

1. Potpore dodijeljene na temelju ovog odjeljka moraju ispunjavati sljedeće opće uvjete:
 - (a) ograničene su na poduzetnike u području akvakulture, osim ako je u ovoj Uredbi navedeno drukčije;

²⁸ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

- (b) ako se operacije sastoje od ulaganja u opremu ili infrastrukturu kojom se osigurava usklađenost s budućim zahtjevima koji se odnose na okoliš, zdravlje ljudi ili životinja, higijenu ili dobrobit životinja u skladu s pravom Unije, potpore se mogu dodijeliti do datuma na koji takvi zahtjevi postanu obvezni za poduzetnike;
 - (c) ne odobravaju se za uzgoj genetski modificiranih organizama;
 - (d) ne odobravaju se potpore za operacije u području akvakulture u zaštićenim morskim područjima ako je nadležno tijelo države članice na temelju procjene utjecaja na okoliš utvrdilo da bi operacija imala znatan negativan utjecaj na okoliš koji se ne može na odgovarajući način ublažiti.
2. Potpore na temelju ovog odjeljka za ulaganja čiji je cilj iskorištavanje novih tržišta dodjeljuju se samo ako poduzetnik korisnik dostavi dokumente koji potvrđuju da projekt ima dobre i održive tržišne izgleda.
3. Potpore za ulaganja za koja je potrebna procjena utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća²⁹ podliježu uvjetu da je takva procjena izvršena i da je odobrenje za provedbu dotičnog projekta ulaganja dano prije datuma dodjele pojedinačne potpore.

Članak 32.

Potpore za inovacije u akvakulturi

1. Potpore za inovacije u akvakulturi koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
- (a) ako se potporama potiču inovacije u akvakulturi;
 - (b) ako su potpore usmjerene na sljedeće:
 - i. razvoj tehničkih, znanstvenih ili organizacijskih spoznaja u akvakulturnim uzgajalištima zahvaljujući kojima se posebice smanjuje utjecaj na okoliš i ovisnost o ribljem brašnu i ulju, potiče održivo korištenje resursa u akvakulturi, povećava dobrobit životinja ili omogućuju nove održive metode proizvodnje;
 - ii. razvoj ili uvođenje na tržište novih akvakulturnih vrsta s tržišnim potencijalom, novih ili znatno poboljšanih proizvoda, novih ili poboljšanih postupaka ili novih ili poboljšanih upravljačkih i organizacijskih sustava;
 - iii. ispitivanje tehničke ili ekonomske izvedivosti kad je riječ o inovativnim proizvodima ili postupcima.
2. Subvencionirane usluge na temelju ovog članka pružaju javna ili privatna znanstvena ili tehnička tijela koja je priznala država članica ili se one pružaju u suradnji s takvim tijelima, koja potvrđuju rezultate takvih subvencioniranih usluga.
3. Država članica na odgovarajući način objavljuje rezultate projekata koji primaju potporu.

²⁹ Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).

4. Prihvatljivi troškovi mogu biti sljedeći:
- (a) izravni troškovi osoblja koji se odnose na istraživače, tehničare i ostalo pomoćno osoblje zaposleno na projektu;
 - (b) troškovi instrumenata i opreme, u opsegu i u razdoblju u kojima se upotrebljavaju za projekt;
 - (c) troškovi zgrada, u opsegu i u razdoblju u kojima se upotrebljavaju za projekt te pod sljedećim uvjetima:
 - i. za zgrade se prihvatljivima smatraju samo troškovi amortizacije tijekom trajanja projekta, izračunani na temelju općeprihvaćenih računovodstvenih načela;
 - ii. za zemljišta su prihvatljivi troškovi ustupanja na komercijalnoj osnovi ili stvarno nastali kapitalni troškovi;
 - (d) troškovi ugovornih istraživanja, znanja i patenata koji su kupljeni ili pribavljeni na temelju licencije od drugih strana po tržišnim uvjetima, kao i troškovi savjetodavnih i jednakovrijednih usluga koje se koriste isključivo za projekt; ili
 - (e) dodatni režijski troškovi i ostali izdaci za poslovanje, uključujući troškove materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda, nastali izravno kao posljedica projekta.

Za potrebe točke (b), ako se ti instrumenti i oprema ne upotrebljavaju za projekt tijekom njihova čitavog vijeka trajanja, prihvatljivima se smatraju samo troškovi amortizacije tijekom trajanja projekta, izračunani na temelju općeprihvaćenih računovodstvenih načela.

5. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 33.

Potpore za ulaganja kojima se povećava produktivnost ili koja pozitivno utječu na okoliš u akvakulturi

1. Potpore za ulaganja kojima se povećava produktivnost ili koja pozitivno utječu na okoliš u akvakulturi koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. ako se potporama podupire sljedeće:
- (a) produktivna ulaganja u akvakulturu;
 - (b) diversifikacija proizvodnje u akvakulturi i uzgajanih vrsta;
 - (c) modernizacija jedinica akvakulture, uključujući poboljšanje radnih i sigurnosnih uvjeta radnika u akvakulturi;
 - (d) poboljšanja i modernizacija povezani sa zdravljem i dobrobiti životinja, uključujući kupnju opreme za zaštitu uzgajališta od divljih grabežljivaca;
 - (e) ulaganja u smanjenje negativnog utjecaja ili poticanje pozitivnih utjecaja na okoliš i povećanje učinkovitosti resursa;

- (f) ulaganja u unapređenje kvalitete ili dodavanje vrijednosti proizvodima akvakulture;
 - (g) obnova postojećih akvakulturnih ribnjaka ili laguna uklanjanjem mulja ili ulaganja čiji je cilj sprečavanje taloženja mulja;
 - (h) diversifikacija prihoda poduzetnika u području akvakulture razvojem komplementarnih aktivnosti;
 - (i) ulaganja koja dovode do znatnog smanjenja utjecaja poduzetnika u području akvakulture na potrošnju i kvalitetu vode, posebno smanjenjem količine korištene vode ili kemikalija, antibiotika i drugih lijekova, ili poboljšanjem kvalitete izlazne vode, među ostalim uspostavom multitrofičkih akvakulturnih sustava;
 - (j) promicanje zatvorenih akvakulturnih sustava u kojima se proizvodi akvakulture uzgajaju u zatvorenim recirkulacijskim sustavima, čime se potrošnja vode svodi na minimum; ili
 - (k) ulaganja kojima se povećava energetska učinkovitost i promiče prelazak poduzetnika u području akvakulture na obnovljive izvore energije.
- 2. Potpore iz stavka 1. točke (h) dodjeljuju se poduzetnicima u području akvakulture samo ako se komplementarne aktivnosti odnose na temeljno poslovanje poduzetnikâ u području akvakulture, uključujući udičarski turizam, usluge zaštite okoliša povezane s akvakulturom ili obrazovne aktivnosti o akvakulturi.
 - 3. Potpore iz stavka 1. ovog članka mogu se dodijeliti za ulaganja kojima se povećava proizvodnja i/ili modernizacija postojećih poduzetnika u području akvakulture ili za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta, pod uvjetom da je razvoj u skladu s planom za razvoj akvakulture iz članka 34. Uredbe (EU) br. 1380/2013.
 - 4. Ulaganja iz stavka 1. točke (e) uključuju ulaganja povezana s upotrebom održivije hrane za životinje, smanjenjem ispuštanja hranjivih tvari i otpadnih voda i upravljanjem njima, smanjenjem prebjega, upotrebom kemikalija i lijekova s manjim utjecajem na okoliš, primjenom kružnog pristupa u gospodarenju otpadom, odlaganjem alata za akvakulturu ili upotrebom biorazgradivih alata za akvakulturu kako bi se izbjegao morski otpad te gospodarenjem grabežljivcima, kao i ulaganja koja imaju mjerljiv doprinos obnovi bioraznolikosti ili ekološkom kontinuitetu.
 - 5. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore. Za operacije koje pozitivno utječu na okoliš maksimalna stopa intenziteta potpore iznosi 80 %, osim ako bi na temelju Priloga IV. bila primjenjiva viša stopa intenziteta potpore.

Članak 34.

Potpore za usluge upravljanja, usluge pružanja pomoći i savjetodavne usluge za akvakulturna uzgajališta

- 1. Potpore za usluge upravljanja, usluge pružanja pomoći i savjetodavne usluge za akvakulturna uzgajališta koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:

- (a) ako se potporama poboljšavaju ukupni rezultati i konkurentnost akvakulturnih uzgajališta;
- (b) ako se potporama smanjuje negativan utjecaj akvakulturnih uzgajališta na okoliš; i
- (c) ako se potporama podupire kupnja savjetodavnih usluga za uzgajališta koje su tehničke, znanstvene, pravne, okolišne ili gospodarske prirode.

Za potrebe točke (c) potpore se dodjeljuju samo MSP-ovima ili organizacijama u području akvakulture, uključujući organizacije proizvođača u akvakulturi i udruženja organizacija proizvođača u akvakulturi.

2. Savjetodavne usluge iz stavka 1. točke (c) obuhvaćaju:

- (a) upravljačke potrebe kako bi akvakulturna uzgajališta bila usklađena sa zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša te sa zahtjevima prostornog planiranja morskog područja;
- (b) procjenu utjecaja na okoliš iz Direktive 2011/92/EU i Direktive 92/43/EEZ;
- (c) upravljačke potrebe kako bi akvakulturna uzgajališta bila usklađena sa zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom o zaštiti zdravlja i dobrobiti akvatičnih životinja ili zaštititi javnog zdravlja;
- (d) standarde utemeljene na zakonodavstvu Unije i nacionalnom zakonodavstvu;
- (e) strategije stavljanja na tržište i poslovanja; ili
- (f) studije izvedivosti i savjetodavne usluge kojima se ocjenjuje održivost mjera koje su potencijalno prihvatljive za potporu u skladu s glavom II. poglavljem III. Uredbe (EU) 2021/1139.

3. Savjetodavne usluge iz stavka 1. pružaju znanstvena ili tehnička tijela te subjekti koji pružaju pravne ili gospodarske savjete i posjeduju potrebne kompetencije koje je priznala država članica. Potpore moraju imati oblik subvencionirane usluge ili izravnih bespovratnih sredstava.

4. Potpora se poduzetnicima korisnicima ne smije dodijeliti više od jedanput godišnje za svaku kategoriju savjetodavnih usluga iz stavka 2.

5. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 35.

Potpore za promicanje ljudskog kapitala i umrežavanja u akvakulturi

1. Potpore za promicanje ljudskog kapitala i umrežavanja u akvakulturi koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. ako se potporama podupire sljedeće:

- (a) stručno osposobljavanje, cjeloživotno učenje, širenje znanstvenih i tehničkih spoznaja i inovativnih praksi, stjecanje novih stručnih vještina u akvakulturi i u pogledu smanjenja utjecaja operacija u području akvakulture na okoliš;

- (b) poboljšanje radnih uvjeta i promicanje zaštite na radu; i
 - (c) umrežavanje i razmjena iskustava i primjera najbolje prakse među poduzetnicima u području akvakulture ili profesionalnim organizacijama i drugim dionicima, uključujući znanstvena i tehnička tijela ili tijela koja promiču jednake mogućnosti za muškarce i žene.
2. Potpore moraju imati oblik subvencionirane usluge ili izravnih bespovratnih sredstava.
3. Potporama se mogu pokriti samo sljedeći prihvatljivi troškovi nastali izravno kao posljedica projekta kojem je dodijeljena potpora:
- (a) izravni troškovi plaća;
 - (b) kotizacije;
 - (c) putni troškovi;
 - (d) troškovi objava;
 - (e) kupljene usluge prikupljanja podataka, studije, pilot-projekti;
 - (f) najam izložbenih prostora i štandova te troškovi njihova postavljanja i rastavljanja; ili
 - (g) troškovi širenja znanstvenih spoznaja i činjenica.
4. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 36.

Potpore za povećanje potencijala akvakulturnih lokaliteta

1. Potpore za povećanje potencijala akvakulturnih lokaliteta koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
- (a) ako se potporama doprinosi razvoju akvakulturnih lokaliteta i infrastrukture i smanjuje negativan utjecaj operacija na okoliš;
 - (b) ako se potporama podupire sljedeće:
 - i. utvrđivanje i kartiranje najprikladnijih područja za razvoj akvakulture, uzimajući u obzir, prema potrebi, postupke prostornog planiranja, te utvrđivanje i kartiranje područja na kojima se ne bi smjele obavljati aktivnosti akvakulture kako bi se očuvala uloga takvih područja u funkcioniranju ekosustava;
 - ii. poboljšanje i razvoj pomoćnih objekata i infrastrukture potrebnih za povećanje potencijala akvakulturnih lokaliteta i za smanjenje negativnog utjecaja akvakulture na okoliš, uključujući ulaganja u okrupnjavanje zemljišta, opskrbu energijom ili upravljanje vodama;

- iii. radnje koje poduzimaju i provode nadležna tijela na temelju članka 9. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ ili članka 16. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ u cilju sprečavanja ozbiljne štete za akvakulturu; ili
- iv. radnje koje poduzimaju i provode nadležna tijela nakon otkrivanja porasta uginuća ili bolesti kako je predviđeno Uredbom (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰ i Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2020/689³¹.

Za potrebe točke (b) podtočke iv. potpore se dodjeljuju samo za donošenje akcijskih planova za školjkaše u cilju zaštite, obnove i upravljanja, uključujući potporu proizvođačima školjakaša za održavanje prirodnih ležišta školjakaša i slivnih područja.

2. Prihvatljivi troškovi mogu biti sljedeći troškovi nastali izravno kao posljedica projekta:
 - (a) troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu;
 - (b) izravni troškovi plaća; ili
 - (c) troškovi konzultantskih usluga, usluga ugovornih istraživanja i usluga podrške koje pružaju vanjski konzultanti.
3. Poduzetnici korisnici iz ovog članka samo su poduzetnici kojima je država članica povjerila zadaće iz stavka 1. točke (b).
4. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 37.

Potpore za poticanje novih poduzetnika u području akvakulture koji se bave održivom akvakulturom

1. Potpore za poticanje novih poduzetnika u području akvakulture koji se bave održivom akvakulturom koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako se potporama potiče poduzetništvo u akvakulturi; i
 - (b) ako se potporama podupiru novi poduzetnici u osnivanju održivih poduzeća u području akvakulture.
2. Potpore se dodjeljuju poduzetnicima u području akvakulture koji se počinju baviti tom djelatnošću pod uvjetom da:
 - (a) posjeduju odgovarajuće stručne vještine i kompetencije;

³⁰ Uredba (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja”) (SL L 84, 31.3.2016., str. 1.).

³¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/689 od 17. prosinca 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila o nadziranju, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti” za određene bolesti s popisa i emergentne bolesti (SL L 174, 3.6.2020., str. 211.).

- (b) prvi put osnivaju MSP u području akvakulture kao upravitelji tog poduzetnika;
i
 - (c) podnesu poslovni plan za razvoj svojih aktivnosti akvakulture.
- 3. Kako bi stekli odgovarajuće stručne vještine, poduzetnici u području akvakulture koji se počinju baviti tom djelatnošću mogu iskoristiti potporu iz članka 35. stavka 1.
- 4. Prihvatljivi troškovi mogu biti sljedeći troškovi nastali izravno kao posljedica projekta:
 - (a) troškovi plaća;
 - (b) dodatni režijski troškovi i drugi troškovi, uključujući troškove materijala i potrošne robe;
 - (c) troškovi opreme; ili
 - (d) troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu.
- 5. Iznos potpore na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 38.

Potpore za prelazak na sustave upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja te na ekološku akvakulturu

- 1. Potpore za prelazak na sustave upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja te na ekološku akvakulturu koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako se potporama promiče razvoj ekološke ili energetske učinkovite akvakulture;
 - (b) ako se potporama podupire jedno od sljedećega:
 - i. prelazak s konvencionalnih metoda akvakulturne proizvodnje na ekološku akvakulturu u smislu Uredbe (EU) 2018/848³² i u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2021/1165³³;
 - ii. sudjelovanje u sustavima upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Unije (EMAS) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća³⁴.

³² Uredba (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 (SL 150, 14.6.2018., str. 1.).

³³ Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/1165 od 15. srpnja 2021. o odobravanju određenih proizvoda i tvari za upotrebu u ekološkoj proizvodnji i utvrđivanju njihovih popisa (SL L 253, 16.7.2021., str. 13.).

³⁴ Uredba (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 761/2001 i odluka Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ (SL L 342, 22.12.2009., str. 1.).

2. Potpore se dodjeljuju samo u vezi s prelaskom poduzetnika korisnika koji se obvežu sudjelovati u sustavu EMAS najmanje tri godine ili ispunjavati zahtjeve ekološke proizvodnje najmanje pet godina. U obvezama preuzetima u skladu s ovim stavkom mora se predvidjeti klauzula o reviziji kako bi se osigurala prilagodba obveza u slučaju izmjena relevantnih obveznih zahtjeva, standarda i uvjeta iz ovog članka.
3. Potpore moraju biti u obliku naknade za najviše tri godine tijekom razdoblja prelaska poduzetnika na ekološku proizvodnju ili tijekom pripreme za sudjelovanje u sustavu EMAS. Države članice izračunavaju tu naknadu na temelju jednog od sljedećega:
 - (a) gubitka prihoda ili dodatnih troškova nastalih tijekom razdoblja prelaska s konvencionalne na ekološku proizvodnju za operacije prihvatljive na temelju stavka 1. točke (b) podtočke i.;
 - (b) dodatnih troškova koji proizlaze iz prijave i pripreme za sudjelovanje u sustavu EMAS za operacije prihvatljive na temelju stavka 1. točke (b) podtočke ii.
4. Ako poduzetnik korisnik ne može ispuniti obveze iz stavka 2. zbog iznimnih i vanjskih okolnosti, iznos potpore izračunan u skladu sa stavkom 3. oduzima se i razmjerno se vraća na temelju trajanja početne obveze i vremena u kojem obveze nisu bile ispunjene.
5. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 39.

Potpore za usluge zaštite okoliša

1. Potpore poduzetnicima koji posluju u sektoru akvakulture i pružaju usluge zaštite okoliša koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako se potporama potiče razvoj sektora akvakulture u okviru kojeg se pružaju usluge zaštite okoliša; i
 - (b) ako se potporama podupire jedna od sljedećih mjera:
 - i. metode akvakulture koje su spojive sa specifičnim potrebama u području okoliša i podliježu specifičnim zahtjevima za upravljanje koji proizlaze iz označavanja područja mreže NATURA 2000 u skladu s direktivama 92/43/EEZ i 2009/147/EZ;
 - ii. sudjelovanje, u smislu s time izravno povezanih troškova, u *ex situ* očuvanju i reprodukciji akvatičnih životinja u okviru programa očuvanja i obnavljanja bioraznolikosti koje su izradila javna tijela ili koji su izrađeni pod njihovim nadzorom;
 - iii. operacije u području akvakulture koje uključuju očuvanje i poboljšanje okoliša i bioraznolikosti te upravljanje krajolikom i tradicionalnim obilježjima akvakulturnih zona.
2. Potpore iz stavka 1. točke (b) podtočke i. ovog članka moraju biti u obliku godišnje nadoknade. Prihvatljivi troškovi su dodatni nastali troškovi i/ili izgubljeni prihod

proizašao iz zahtjeva za upravljanje na dotičnim područjima, u vezi s provedbom direktiva 92/43/EEZ ili 2009/147/EZ.

3. Za potrebe stavka 1. točke (b) podtočke ii. prihvatljivi troškovi su izravni dodatni troškovi nastali kao posljedica dotičnih operacija.
4. Potpore iz stavka 1. točke (b) podtočke iii. dodjeljuju se samo poduzetnicima korisnicima koji se na razdoblje od najmanje pet godina obvežu na postizanje zahtjeva povezanih s akvakulturom i zaštitom okoliša koji su opsežniji od same primjene prava Unije i nacionalnog prava. Koristi operacije za okoliš dokazuju se prethodnom procjenom koju provode nadležna tijela koja je imenovala država članica, osim ako su koristi te operacije za okoliš već priznate.
5. Potpore iz stavka 1. točke (b) podtočke iii. moraju biti u obliku godišnje nadoknade. Prihvatljivi troškovi su izravni dodatni troškovi i/ili izgubljeni prihod.
6. Država članica na odgovarajući način objavljuje rezultate operacija koje primaju potporu na temelju ovog članka.
7. Za obveze preuzete u skladu s ovim člankom mora se predvidjeti klauzula o reviziji kako bi se osigurala prilagodba obveza u slučaju izmjena relevantnih obveznih zahtjeva, standarda i uvjeta iz ovog članka.
8. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 40.

Potpore za mjere zaštite javnog zdravlja

1. Potpore za mjere zaštite javnog zdravlja koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. ako se potporama podupire sustav nadoknada za uzgajivače mekušaca u slučaju privremene suspenzije ulova uzgojenih mekušaca, ako do takve suspenzije dolazi isključivo iz razloga zaštite javnog zdravlja.
2. Potpore iz stavka 1. mogu se dodijeliti samo ako je zatvaranje klasificiranog proizvodnog područja ili područja za ponovno polaganje, u skladu s člankom 62. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/627³⁵, posljedica širenja planktona koji proizvodi toksine ili prisutnosti planktona koji sadržava biotoksine koji premašuju granične vrijednosti utvrđene u poglavlju V. odjeljku VII. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶ te ako:
 - (a) kontaminacija traje više od četiri uzastopna mjeseca; ili
 - (b) gubitak pretrpljen zbog suspenzije ulova iznosi više od 25 % godišnjeg prometa dotičnog poduzeća, izračunano na temelju prosječnog prometa tog

³⁵ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/627 o utvrđivanju ujednačenog praktičnog uređenja za provedbu službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni Uredbe Komisije (EZ) br. 2074/2005 u pogledu službenih kontrola (SL L 131, 17.5.2019., str. 51.).

³⁶ Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30.4.2004., str. 55.).

poduzeća u tri kalendarske godine koje prethode godini u kojoj je ulov suspendiran.

Za potrebe prvog pododlomka točke (b) države članice mogu uspostaviti posebna pravila za izračun za društva koja posluju manje od tri godine.

3. Nadoknada se može dodijeliti za najviše 12 mjeseci u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2029. U opravdanim slučajevima može se jedanput produljiti za najviše 12 dodatnih mjeseci, do ukupnog trajanja od najviše 24 mjeseca.
4. Prihvatljivi troškovi su izravni dodatni troškovi i/ili izgubljeni prihod koji su posljedica dotičnih mjera. Od izračunane nadoknade oduzimaju se svi troškovi koji nisu izravno nastali zbog dotičnog događaja, nego bi ih korisnik i inače imao.
5. Potpore i ostala plaćanja primljena radi nadoknade štete, uključujući plaćanja na temelju polica osiguranja, ograničeni su na 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 41.

Potpore za mjere zaštite zdravlja i dobrobiti životinja

1. Potpore za zaštitu zdravlja i dobrobiti životinja u poduzetnicima u području akvakulture koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako su potpore usmjerene na poticanje zdravlja i dobrobiti životinja u poduzetnicima u području akvakulture, među ostalim s obzirom na prevenciju i biosigurnost; i
 - (b) ako se potporama može pokriti samo jedna od sljedećih mjera:
 - i. razvoj opće najbolje prakse i najbolje prakse koja se odnosi na specifične vrste ili razvoj kodeksa ponašanja za biosigurnost ili zdravlje životinja i potrebe dobrobiti životinja u akvakulturi;
 - ii. inicijative u cilju smanjivanja ovisnosti akvakulture o veterinarskim lijekovima;
 - iii. veterinarske ili farmaceutske studije i širenje i razmjena informacija i primjera najbolje prakse u pogledu veterinarskih bolesti u akvakulturi, u cilju promicanja odgovarajuće upotrebe veterinarskih lijekova;
 - iv. uspostava i rad skupina za zaštitu zdravlja u sektoru akvakulture kako ih priznaju države članice; ili
 - v. nadoknada za uzgajivače mekušaca za privremenu suspenziju njihovih aktivnosti zbog iznimne masovne smrtnosti ako godišnja stopa smrtnosti premašuje 20 % ili ako gubitak pretrpljen zbog suspenzije aktivnosti iznosi više od 30 % godišnjeg prometa dotičnog poduzeća, izračunano na temelju prosječnog prometa tog poduzeća u tri kalendarske godine koje prethode godini u kojoj su aktivnosti suspendirane.

Za potrebe točke (b) države članice mogu uspostaviti posebna pravila za izračun za društva koja posluju manje od tri godine.

Potpore iz točke (b) podtočke iii. ne pokrivaju kupnju veterinarskih lijekova.

Država članica na odgovarajući način izvješćuje o rezultatima studija financiranih na temelju točke (b) podtočke iii. te objavljuje te podatke.

2. Potpore moraju imati oblik subvencionirane usluge ili izravnih bespovratnih sredstava.
3. Za potrebe stavka 1. točke (b) podtočaka od i. do iv. prihvatljivi troškovi su izravni dodatni troškovi nastali kao posljedica dotičnih mjera. Za potrebe stavka 1. točke (b) podtočke v. prihvatljivi troškovi su izravni dodatni troškovi i/ili izgubljeni prihod koji su posljedica dotičnih mjera.
4. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 42.

Potpore za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje bolesti

1. Potpore za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje bolesti u poduzetnicima u području akvakulture koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. ako se potporama podupiru troškovi sprečavanja, kontrole i iskorjenjivanja:
 - (a) bolesti u akvakulturi navedenih na popisu iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/429 ili na popisu bolesti životinja iz Kodeksa o zdravlju kopnenih životinja koji je utvrdila Svjetska organizacija za zdravlje životinja, uključujući operativne troškove potrebne za ispunjavanje obveza iz plana iskorjenjivanja;
 - (b) emergentnih bolesti koje ispunjavaju kriterije utvrđene u članku 6. stavku 2. Uredbe (EU) 2016/429;
 - (c) zoonoza akvatičnih životinja navedenih u točki 2. Priloga III. Uredbi (EU) 2021/690 Europskog parlamenta i Vijeća³⁷; ili
 - (d) bolesti koje nisu bolest s popisa iz članka 9. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2016/429 koje ispunjavaju kriterije utvrđene u članku 226. te uredbe.
2. Potpore se isplaćuju samo za bolesti akvatičnih životinja ili za koje postoje pravila Unije ili nacionalna pravila, bilo da su utvrđena zakonom, uredbom ili drugim propisom;
3. Potporama se mogu pokriti samo sljedeći prihvatljivi troškovi u svrhu sprečavanja, kontrole i iskorjenjivanja:
 - (a) zdravstveni pregledi, analize, testiranja i druge mjere probira;
 - (b) poboljšanje biosigurnosnih mjera;
 - (c) kupnja, skladištenje, davanje ili distribucija cjepiva, lijekova i materijala za liječenje životinja;
 - (d) klanje, usmrćivanje i uništavanje životinja;
 - (e) uništavanje proizvoda životinjskog podrijetla i s njima povezanih proizvoda;

³⁷ Uredba (EU) 2021/690 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa za unutarne tržište, konkurentnost poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, područje bilja, životinja, hrane i hrane za životinje te europsku statistiku (Program jedinstvenog tržišta) i o stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 99/2013, (EU) br. 1287/2013, (EU) br. 254/2014 i (EU) br. 652/2014 (SL L 153, 3.5.2021., str. 1.).

- (f) čišćenje, dezinficiranje ili dezinfestacija gospodarstva i opreme; ili
 - (g) šteta nastala zbog klanja, usmrćivanja ili uništavanja životinja, proizvoda životinjskog podrijetla i s njima povezanih proizvoda.
4. Potpore se ne smiju odnositi na mjere za koje se zakonodavstvom Unije zahtijeva da troškove snosi korisnik, osim ako je trošak takvih mjera u potpunosti namiren obveznim naknadama koje plaćaju korisnici.
 5. Programi potpora povezani s određenom bolešću životinja moraju se uspostaviti u roku od tri godine, a potpore se moraju isplatiti u roku od četiri godine od datuma nastanka troška ili štete nastale zbog bolesti životinja.
 6. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 43.

Potpore za ulaganja za sprečavanje i ublažavanje štete nastale zbog bolesti životinja

1. Potpore za ulaganja za sprečavanje i ublažavanje štete nastale zbog bolesti životinja u akvakulturi koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. pod uvjetom da je primarni cilj ulaganja sprečavanje ili ublažavanje štete nastale zbog bolesti životinja na temelju članka 42. stavka 1. točke (a) ove Uredbe.
2. Potporama se mogu pokriti samo prihvatljivi troškovi koji su izravni i specifični za preventivne mjere. Ti troškovi mogu uključivati samo troškove:
 - (a) izgradnje, stjecanja, uključujući *leasing*, ili poboljšanja nepokretne imovine; ili
 - (b) nabave ili *leasinga* strojeva i opreme do tržišne vrijednosti imovine.
3. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 65 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 44.

Potpore za osiguranje akvakulturnih stokova

1. Potpore za osiguranje akvakulturnih stokova koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako se potporama promiče zaštita prihoda proizvođača u akvakulturi; i
 - (b) ako se potporama doprinosi osiguranju akvakulturnih stokova koje pokriva ekonomske gubitke zbog najmanje jednog od sljedećih razloga:
 - i. prirodne nepogode;
 - ii. nepovoljnih klimatskih prilika;
 - iii. iznenadne promjene kvalitete i količine vode za koje subjekt nije odgovoran;

- iv. bolesti u akvakulturi i kvarovi ili uništenje proizvodnih objekata za koje subjekt nije odgovoran;
 - v. javnozdravstvene krize;
 - vi. gubitka proizvodnje zbog napada zaštićenih životinja ili grabežljivaca;
 - vii. u osiguranju se ne smije zahtijevati ni određivati vrsta ili količina buduće proizvodnje, a potpore ne smiju biti ograničene na osiguranje koje pruža konkretno osiguravajuće društvo ili konkretna skupina društava.
- 2. Pojavu okolnosti iz stavka 1. točke (b) podtočaka i., ii. i v. u akvakulturi mora službeno proglasiti dotična država članica.
 - 3. Države članice prema potrebi mogu unaprijed odrediti kriterije koji služe kao temelj za službeno proglašenje iz stavka 2.
 - 4. Doprinosi iz stavka 1. točke (b) odnose se na pokrivanje troškova do 70 % premije za ugovor kojim se pokriva najviše 100 % potencijalnog ekonomskog gubitka.

ODJELJAK 3.

MJERE POVEZANE SA STAVLJANJEM NA TRŽIŠTE I PRERADOM

Članak 45.

Potpore za mjere povezane sa stavljanjem na tržište

- 1. Potpore za mjere povezane sa stavljanjem na tržište koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
- (a) ako se potporama promiču mjere povezane sa stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture; i
- (b) ako su potpore usmjerene na:
 - i. osnivanje organizacija proizvođača, udruženja organizacija proizvođača ili međustrukovnih organizacija koje treba priznati u skladu s poglavljem II. odjeljkom II. Uredbe (EU) br. 1379/2013;
 - ii. pronalaženje novih tržišta i poboljšanje uvjeta za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, uključujući:
 - vrste s potencijalom komercijalizacije,
 - neželjeni ulov iskrcan iz komercijalnih stokova u skladu s tehničkim mjerama, člankom 15. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i člankom 8. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1379/2013,
 - proizvode ribarstva i akvakulture dobivene korištenjem metoda koje imaju mali utjecaj na okoliš ili proizvode ekološke akvakulture u smislu Uredbe (EU) 2018/848;
 - iii. promicanje kvalitete i dodane vrijednosti omogućivanjem:
 - podnošenja zahtjeva za registraciju određenog proizvoda i prilagodbe dotičnih subjekata relevantnim zahtjevima za sukladnost

i certificiranje u skladu s Uredbom (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća³⁸,

- certificiranja i promocije održivih proizvoda ribarstva i akvakulture, uključujući proizvode malog priobalnog ribolova, te metoda prerade koje su pogodne za okoliš,
 - izravnog stavljanja na tržište ribarskih proizvoda malih priobalnih ribara, migratornih ribara, ribara na unutarnjim vodama, ribara bez plovila ili proizvođača u akvakulturi,
 - prezentiranja i pakiranja proizvoda;
- iv. doprinos transparentnosti proizvodnje i tržišta te provođenje ispitivanja tržišta i studija o ovisnosti Unije o uvozu;
 - v. doprinos sljedivosti proizvoda ribarstva ili akvakulture i, prema potrebi, razvoj ekološke oznake na razini Unije za proizvode ribarstva i akvakulture kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 1379/2013;
 - vi. sastavljanje standardnih ugovora za MSP-ove koji su spojivi s pravom Unije;
 - vii. provođenje komunikacijskih i promotivnih kampanja na regionalnoj, nacionalnoj ili transnacionalnoj razini radi informiranja javnosti o održivim proizvodima ribarstva i akvakulture.
2. Potpore moraju imati oblik subvencionirane usluge ili izravnih bespovratnih sredstava.
3. Potporama se mogu pokriti samo sljedeći prihvatljivi troškovi:
- (a) izravni troškovi plaća;
 - (b) kotizacije;
 - (c) putni troškovi;
 - (d) troškovi objava;
 - (e) kupljene studije;
 - (f) najam izložbenih prostora i štandova te troškovi njihova postavljanja i rastavljanja; ili
 - (g) troškovi širenja znanstvenih spoznaja i činjenica o generičkim proizvodima ribarstva te njihovim prehrambenim koristima i predloženim namjenama.
4. Operacije iz stavka 1. točke (b) mogu uključivati proizvođačke i prerađivačke aktivnosti te aktivnosti stavljanja na tržište duž opskrbnog lanca. Operacije iz stavka 1. točke (b) podtočke vii. ne smiju se odnositi na konkretnog poduzetnika, trgovačku marku ili podrijetlo.
5. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u

³⁸ Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14.12.2012., str. 1.).

Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 46.

Potpore za preradu proizvoda ribarstva i akvakulture

1. Potpore za preradu proizvoda ribarstva i akvakulture koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. ako se potporama podupiru ulaganja u preradu proizvoda ribarstva i akvakulture i nastoji se poduprijeti mjere:
 - (a) kojima se doprinosi štednji energije ili smanjenju utjecaja na okoliš, uključujući obradu otpada;
 - (b) kojima se unapređuju sigurnost, higijena te zdravstveni i radni uvjeti;
 - (c) kojima se podupire obrada ulova komercijalne ribe koja se ne može namijeniti za prehranu ljudi;
 - (d) koje su povezane s preradom nusproizvoda glavnih aktivnosti prerade;
 - (e) koje su povezane s preradom proizvoda ekološke akvakulture na temelju članka 7. i 8. Uredbe (EU) 2018/848;
 - (f) čiji su rezultat novi ili poboljšani proizvodi, novi ili poboljšani procesi ili novi ili poboljšani sustavi upravljanja i organizacije;
 - (g) koje ispunjavaju uvjete za troškove sprečavanja, kontrole i iskorjenjivanja bolesti iz članka 42. stavka 1. točke (a); ili
 - (h) koje ispunjavaju uvjete za ulaganja u sprečavanje i ublažavanje štete pod uvjetom iz članka 43.
2. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % prihvatljivih troškova. Iznos potpore dodijeljene za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje bolesti iz stavka 1. točke (g) ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % prihvatljivih troškova. Potpore za ulaganja za sprečavanje i ublažavanje štete iz stavka 1. točke (h) ovog članka ne smiju premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 65 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

ODJELJAK 4.

OSTALE KATEGORIJE POTPORA

Članak 47.

Potpore za prikupljanje, upravljanje, upotrebu i obradu podataka u sektoru ribarstva

1. Potpore za prikupljanje, upravljanje, upotrebu i obradu bioloških, okolišnih, tehničkih i socioekonomskih podataka u sektoru ribarstva koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova

članka 108. stavka 3. ako se potporama podupire prikupljanje, upravljanje i upotreba podataka, kako je predviđeno u članku 25. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i dodatno određeno u Uredbi (EZ) 2017/1004 Europskog parlamenta i Vijeća³⁹.

2. Potporama se mogu pokriti samo sljedeće mjere:
 - (a) prikupljanje, upravljanje i upotreba podataka u svrhu znanstvene analize i provedbe ZRP-a;
 - (b) nacionalni, transnacionalni i podnacionalni višegodišnji programi uzorkovanja pod uvjetom da se odnose na stokove obuhvaćene ZRP-om;
 - (c) praćenje komercijalnog i rekreacijskog ribolova na moru, uključujući praćenje usputnog ulova morskih organizama, kao što su morski sisavci i ptice;
 - (d) istraživanja na moru; ili
 - (e) poboljšanje sustava prikupljanja podataka i upravljanja podacima i provedba pilot-studija za poboljšanje postojećih sustava prikupljanja podataka i upravljanja podacima.
3. Potporama se mogu pokriti samo sljedeći prihvatljivi troškovi nastali izravno kao posljedica mjera kojima je dodijeljena potpora:
 - (a) izravni troškovi plaća;
 - (b) kotizacije;
 - (c) putni troškovi;
 - (d) troškovi objava;
 - (e) ulaganja u sustave za prikupljanje podataka i upravljanje podacima;
 - (f) kupljene usluge prikupljanja podataka.
4. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 48.

Potpore za sprečavanje i ublažavanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda

1. Potpore za sprečavanje i ublažavanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. pod uvjetom da je primarni cilj ulaganja sprečavanje ili ublažavanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda.
2. Potpore za ulaganja za koja je potrebna procjena utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU podliježu uvjetu da je takva procjena izvršena i da je odobrenje za provedbu dotičnog projekta ulaganja dano prije datuma dodjele pojedinačne potpore.

³⁹ Uredba (EU) 2017/1004 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o uspostavi okvira Unije za prikupljanje i upotrebu podataka u sektoru ribarstva te upravljanje njima i potporu za znanstveno savjetovanje u vezi sa zajedničkom ribarstvenom politikom, i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 199/2008 (SL L 157, 20.6.2017., str. 1.).

3. Potporama se mogu pokriti samo prihvatljivi troškovi koji su izravni i specifični za preventivne mjere. Ti troškovi mogu uključivati samo sljedeće troškove:
 - (a) izgradnja, stjecanje, uključujući *leasing*, ili poboljšanje nepokretne imovine;
 - (b) nabava ili *leasing* strojeva i opreme do tržišne vrijednosti imovine.
4. Iznos dodijeljene potpore ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 65 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 49.

Potpore za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda

1. Potpore za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 2. točke (b) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako je nadležno tijelo države članice službeno proglasilo da je dotični događaj prirodna nepogoda; i
 - (b) ako postoji izravna uzročna veza između prirodne nepogode i štete koju je pretrpio poduzetnik.
2. Države članice prema potrebi mogu unaprijed odrediti kriterije koji služe kao temelj za službeno proglašenje iz stavka 2. točke (a) ovog članka.
3. Potpore se isplaćuju izravno dotičnom poduzetniku odnosno skupini ili organizaciji proizvođača čiji je on član. Ako se potpora isplaćuje skupini i organizaciji proizvođača, iznos potpore ne smije premašiti iznos potpore za koju taj poduzetnik ispunjava uvjete.
4. Programi potpora povezani s određenom prirodnom nepogodom moraju se uspostaviti u roku od tri godine od datuma nastupanja prirodne nepogode. Potpore se moraju isplatiti u roku od četiri godine od tog datuma.
5. Prihvatljivi troškovi mogu biti šteta nastala kao izravna posljedica prirodne nepogode, prema procjeni nadležnog javnog tijela, neovisnog stručnjaka kojeg priznaje davatelj potpore ili osiguravajućeg društva. Ta šteta može uključivati sljedeće:
 - (a) materijalnu štetu na imovini, kao što su zgrade, oprema, strojevi, zalihe i sredstva za proizvodnju; ili
 - (b) gubitak prihoda zbog potpunog ili djelomičnog uništenja proizvodnje proizvoda ribarstva ili akvakulture ili sredstava za njihovu proizvodnju u razdoblju od najviše šest mjeseci od nastupanja nepogode.
6. Izračun materijalne štete temelji se na troškovima popravka ili gospodarskoj vrijednosti zahvaćene imovine prije nepogode. Ne smije premašiti troškove popravka ili iznos smanjenja poštene tržišne vrijednosti uzrokovane prirodnom nepogodom, to jest razliku između vrijednosti imovine neposredno prije i neposredno nakon nepogode.
7. Gubitak prihoda izračunava se oduzimanjem:

- (a) umnoška količine proizvoda ribarstva i akvakulture proizvedene u godini prirodne nepogode, ili u svakoj sljedećoj godini na koju je utjecalo potpuno ili djelomično uništenje sredstava za proizvodnju, i prosječne prodajne cijene postignute u toj godini; od
 - (b) umnoška prosječne godišnje količine proizvoda ribarstva i akvakulture proizvedene u trogodišnjem razdoblju koje prethodi prirodnoj nepogodi ili trogodišnjeg prosjeka za petogodišnje razdoblje koje prethodi prirodnoj nepogodi, nakon isključivanja najviše i najniže vrijednosti, i prosječne postignute prodajne cijene.
8. Šteta se izračunava na razini pojedinačnog poduzetnika. Ako je MSP osnovan manje od tri godine od datuma nastupanja dotičnog događaja, upućivanje na trogodišnja ili petogodišnja razdoblja iz stavka 7. točke (b) mora se tumačiti kao upućivanje na promet koji je ostvario ili količinu proizvoda ribarstva i akvakulture koje je proizveo i prodao prosječni poduzetnik iste veličine kao podnositelj zahtjeva, odnosno mikropoduzeće ili malo ili srednje poduzeće, u nacionalnom ili regionalnom sektoru koji je zahvaćen dotičnom nepovoljnom klimatskom prilikom koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom.
9. Dodijeljene potpore i ostala plaćanja primljena radi nadoknade štete, uključujući plaćanja na temelju polica osiguranja, ograničeni su na 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 50.

Potpore za sprečavanje i ublažavanje štete nastale zbog nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom

1. Potpore za ulaganja za sprečavanje i ublažavanje štete nastale zbog nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnim nepogodama koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. pod uvjetom da ispunjavaju uvjete utvrđene u ovom članku.
2. Potpore za ulaganja za koja je potrebna procjena utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU podliježu uvjetu da je takva procjena izvršena i da je odobrenje za provedbu dotičnog projekta ulaganja dano prije datuma dodjele pojedinačne potpore.
3. Potporama se mogu pokriti samo prihvatljivi troškovi koji su izravni i specifični za preventivne mjere. Ti troškovi mogu uključivati troškove za jedno od sljedećega:
 - (a) izgradnja, stjecanje, uključujući *leasing*, ili poboljšanje nepokretne imovine;
 - (b) nabava ili *leasing* strojeva i opreme do tržišne vrijednosti imovine.
4. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 65 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 51.

Potpore za otklanjanje štete nastale zbog nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom

1. Potpore za otklanjanje štete nastale zbog nepovoljnih klimatskih prilika koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. pod uvjetom da ispunjavaju uvjete utvrđene u ovom članku.
2. Potpore ispunjavaju sljedeće uvjete:
 - (a) nadležno tijelo države članice službeno je proglasilo da je dotični događaj nepovoljna klimatska prilika koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom; i
 - (b) postoji izravna uzročna veza između nepovoljne klimatske prilike koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom i štete koju je pretrpio poduzetnik.
3. Države članice prema potrebi mogu unaprijed odrediti kriterije koji služe kao temelj za službeno proglašenje iz stavka 2. točke (a) ovog članka.
4. Potpora se isplaćuje izravno dotičnom poduzetniku.
5. Programi potpora moraju se uspostaviti u roku od tri godine od datuma nastupanja nepovoljne klimatske prilike koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom. Potpore se moraju isplatiti u roku od četiri godine od tog datuma.
6. Prihvatljivi troškovi mogu biti šteta nastala kao izravna posljedica nepovoljne klimatske prilike koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom, prema procjeni javnog tijela, neovisnog stručnjaka kojeg priznaje davatelj potpore ili osiguravajućeg društva. Ta šteta može uključivati sljedeće:
 - (a) materijalnu štetu na imovini, kao što su zgrade, oprema, strojevi, zalihe i sredstva za proizvodnju; ili
 - (b) gubitak prihoda zbog potpunog ili djelomičnog uništenja proizvodnje proizvoda ribarstva ili akvakulture ili sredstava za njihovu proizvodnju u razdoblju od najviše šest mjeseci od nastupanja nepovoljne klimatske prilike koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom.
7. Izračun materijalne štete temelji se na troškovima popravka ili gospodarskoj vrijednosti zahvaćene imovine prije pojave nepovoljne klimatske prilike koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom. Ne smije premašiti troškove popravka ili iznos smanjenja poštene tržišne vrijednosti uzrokovane nepovoljnom klimatskom prilikom koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom, to jest razliku između vrijednosti imovine neposredno prije i neposredno nakon pojave nepovoljne klimatske prilike koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom.
8. Gubitak prihoda izračunava se oduzimanjem:
 - (a) umnoška količine proizvoda ribarstva i akvakulture proizvedene u godini pojave nepovoljne klimatske prilike koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom, ili u svakoj sljedećoj godini na koju je utjecalo potpuno ili djelomično uništenje sredstava za proizvodnju, i prosječne prodajne cijene postignute u toj godini; od

- (b) umnoška prosječne godišnje količine proizvoda ribarstva i akvakulture proizvedene u trogodišnjem razdoblju koje prethodi nepovoljnim klimatskim prilikama koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom ili trogodišnjeg prosjeka za petogodišnje razdoblje koje prethodi nepovoljnim klimatskim prilikama koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom, nakon isključivanja najviše i najniže vrijednosti, i prosječne postignute prodajne cijene.
9. Šteta se izračunava na razini pojedinačnog poduzetnika. Ako je MSP osnovan manje od tri godine od datuma nastupanja dotičnog događaja, upućivanje na trogodišnja ili petogodišnja razdoblja iz stavka 7. točke (b) mora se tumačiti kao upućivanje na promet koji je ostvario ili količinu proizvoda ribarstva i akvakulture koje je proizveo i prodao prosječni poduzetnik iste veličine kao podnositelj zahtjeva, odnosno mikropoduzeće ili malo ili srednje poduzeće, u nacionalnom ili regionalnom sektoru koji je zahvaćen dotičnom nepovoljnom klimatskom prilikom koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom.
10. Dodijeljene potpore i ostala plaćanja primljena radi nadoknade štete, uključujući plaćanja na temelju polica osiguranja, ograničeni su na 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 52.

Potpore za sprečavanje i ublažavanje štete koju su prouzročile zaštićene životinje

1. Potpore za ulaganja za sprečavanje i ublažavanje štete koja je nastala zbog ponašanja zaštićenih životinja u sektoru ribarstva i akvakulture koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
- (a) ako je primarni cilj ulaganja sprečavanje ili ublažavanje štete koja je nastala zbog ponašanja zaštićenih životinja;
- (b) kad je riječ o ribarstvu, ako je cilj ulaganja spriječiti i ublažiti depredaciju ili spriječiti i ublažiti štetu nanесenu ribolovnom alatu ili drugom operativnom materijalu koju je prouzročilo ponašanje zaštićene životinje.
2. Potpore za ulaganja za koja je potrebna procjena utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU podliježu uvjetu da je takva procjena izvršena i da je odobrenje za provedbu dotičnog projekta ulaganja dano prije datuma dodjele pojedinačne potpore.
3. Potporama se mogu pokriti samo prihvatljivi troškovi koji su izravni i specifični za preventivne mjere. Ti troškovi mogu uključivati jednu od sljedećih vrsta troškova:
- (a) izgradnja, stjecanje, uključujući *leasing*, ili poboljšanje nepokretne imovine;
- (b) nabava ili *leasing* strojeva i opreme do tržišne vrijednosti imovine;
4. Iznos potpore dodijeljene na temelju ovog članka ne smije premašiti, u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva, maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % prihvatljivih troškova. Posebne maksimalne stope intenziteta potpore utvrđene su u Prilogu IV. Ako jedna operacija potpada pod više redaka od 1. do 11. Priloga IV., primjenjuje se najviša maksimalna stopa intenziteta potpore.

Članak 53.

Potpore za otklanjanje štete koju su prouzročile zaštićene životinje

1. Potpore za otklanjanje štete koju su prouzročile zaštićene životinje u sektoru ribarstva i akvakulture koje ispunjavaju uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3.:
 - (a) ako postoji izravna uzročna veza između pretrpljene štete i ponašanja zaštićenih životinja;
 - (b) ako su prihvatljivi troškovi štete nastali kao izravna posljedica događaja koji je prouzročio štetu, prema procjeni javnog tijela, neovisnog stručnjaka kojeg priznaje davatelj potpore ili osiguravajućeg društva; i
 - (c) u ribarstvu, ako su potpore za štetu za životinje ograničene na štetu nanесenu ulovu.
2. Šteta koju treba otkloniti može uključivati sljedeće:
 - (a) šteta nanесena životinjama u akvakulturi: prihvatljivi troškovi temelje se na tržišnoj vrijednosti životinje kojoj su zaštićene životinje nanijele štetu ili su je usmratile;
 - (b) šteta nanесena ulovima u sektoru ribarstva koju su prouzročile zaštićene životinje; ili
 - (c) materijalna šteta na sljedećoj imovini: oprema, strojevi, nekretnine.
3. Tržišna vrijednost iz stavka 2. ovog članka mora se utvrditi na temelju vrijednosti životinja neposredno prije nanošenja štete koju je prouzročilo ponašanje zaštićenih životinja, kao da na njih nije utjecalo ponašanje zaštićenih životinja.
4. Izračun materijalne štete temelji se na troškovima popravka ili gospodarskoj vrijednosti zahvaćene imovine prije nastanka štete. Ne smije premašiti troškove popravka ili iznos smanjenja poštene tržišne vrijednosti koje su prouzročile zaštićene životinje, to jest razliku između vrijednosti imovine neposredno prije i neposredno nakon tog štetnog događaja.
5. Šteta koju treba otkloniti može se uvećati za druge troškove poduzetnika korisnika nastale zbog ponašanja zaštićenih životinja i od nje se oduzimaju svi troškovi koji nisu izravno nastali zbog ponašanja zaštićenih životinja i koje bi poduzetnik korisnik i inače imao te sav prihod ostvaren prodajom proizvoda povezanih sa životinjama koje su ozlijeđene ili usmrćene.
6. Osim u slučaju prvog napada zaštićenih životinja, od poduzetnika korisnika zahtijeva se razuman napor kako bi se ublažio rizik od narušavanja tržišnog natjecanja i pružio poticaj za smanjenje rizika na minimum. Taj doprinos mora biti u obliku preventivnih mjera, kao što su zaštitne ograde, koje su razmjerne riziku od štete koja je nastala zbog ponašanja zaštićenih životinja na dotičnom području, osim ako takve mjere nisu razumno moguće.
7. Potpore se isplaćuju izravno dotičnom poduzetniku odnosno skupini ili organizaciji proizvođača čiji je on član. Ako se potpore isplaćuju skupini ili organizaciji proizvođača, iznos potpore ne smije premašiti iznos potpore za koji taj poduzetnik ispunjava uvjete.

8. Program potpora mora se uspostaviti u roku od tri godine od datuma nastupanja štetnog događaja. Potpore se moraju isplatiti u roku od četiri godine od tog datuma.
9. Dodijeljene potpore i ostala plaćanja primljena radi nadoknade štete, uključujući plaćanja na temelju polica osiguranja, ograničeni su na 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 54.

Potpore za projekte CLLD-a

1. Potpore za troškove MSP-ova koji sudjeluju u projektima CLLD-a na temelju Uredbe (EU) 2021/1139 spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a pod uvjetom da ispunjavaju uvjete utvrđene u ovom članku te u poglavlju I. ove Uredbe.
2. Potpore za troškove općina koje sudjeluju u projektima CLLD-a navedenima u članku 31. Uredbe (EU) 2021/1060 i označenima kao LEADER u okviru Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu u korist projekata iz stavka 3. ovog članka spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku te u poglavlju I. ove Uredbe.
3. Za projekte CLLD-a prihvatljivi su sljedeći troškovi:
 - (a) troškovi pripremne potpore, izgradnje kapaciteta, osposobljavanja i umrežavanja s ciljem pripreme i provedbe strategije CLLD-a iz članka 33. Uredbe (EU) 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁰;
 - (a) provedba odobrenih operacija;
 - (b) priprema i provedba aktivnosti suradnje za skupinu;
 - (c) tekući troškovi povezani s upravljanjem provedbom strategije CLLD-a; ili
 - (d) rad na strategiji CLLD-a radi olakšavanja razmjene informacija među dionicima, promidžbe strategije i projekata te podupiranja potencijalnih korisnika u pripremi operacija i izradi prijave.
4. Troškovi općina koje sudjeluju u projektima CLLD-a iz stavka 1. mogu biti prihvatljivi za potporu na temelju ovog članka samo pod uvjetom da nastaju u jednom od sljedećih područja:
 - (a) istraživanje, razvoj i inovacije;
 - (a) okoliš;
 - (b) zapošljavanje i osposobljavanje;
 - (c) očuvanje kulture i baštine;
 - (d) očuvanje morskih i slatkovodnih bioloških resursa;

⁴⁰ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

- (e) promicanje prehrambenih proizvoda koji nisu navedeni u Prilogu I. UFEU-u;
 - (f) sport.
5. Intenzitet potpore ne smije premašiti maksimalne stope potpore predviđene za svaku vrstu operacije u Uredbi (EU) 2021/1139.

Članak 55.

Ograničeni iznosi potpora za projekte CLLD-a

1. Potpore za poduzetnike koji sudjeluju u projektima CLLD-u ili imaju korist od njih, kako su navedene u članku 54. stavku 1. ove Uredbe, spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i izuzete su od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku te u poglavlju I. ove Uredbe.
2. Potpore za općine koje sudjeluju u projektima CLLD-a ili imaju korist od njih, kako su navedene u članku 54. stavku 1. ove Uredbe, spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora i izuzete su od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku te u poglavlju I.
3. Troškovi općina koje sudjeluju u projektima CLLD-a iz stavka 1. ovog članka mogu biti prihvatljivi za potporu na temelju ovog članka samo pod uvjetom da nastaju u jednom od sljedećih područja:
 - (a) istraživanje, razvoj i inovacije;
 - (a) okoliš;
 - (b) zapošljavanje i osposobljavanje;
 - (c) očuvanje kulture i baštine;
 - (d) očuvanje morskih i slatkovodnih bioloških resursa;
 - (e) promicanje prehrambenih proizvoda koji nisu navedeni u Prilogu I. UFEU-u;
 - (f) sport.
4. Ukupni iznos potpore na temelju ovog članka dodijeljene po projektu ne smije premašiti 200 000 EUR.

Članak 56.

Oslobodjenja od poreza i smanjenja poreza u skladu s Direktivom 2003/96/EZ

1. Potpore u obliku oslobođenja od poreza ili smanjenja poreza koje države članice uvedu na temelju članka 15. stavka 1. točke (f) i članka 15. stavka 3. Direktive 2003/96/EZ spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) i izuzete su od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u Direktivi 2003/96/EZ te u poglavlju I. ove Uredbe.
2. Poduzetnik korisnik oslobođenja od poreza ili smanjenja poreza odabire se na temelju transparentnih i objektivnih kriterija. Ako je primjenjivo, plaća barem određenu minimalnu razinu oporezivanja utvrđenu Direktivom 2003/96/EZ.

POGLAVLJE IV.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 57.

Nastavak primjene Uredbe (EZ) br. 1388/2014

U članku 47. Uredbe (EZ) 1388/2014⁴¹ navedeno je da se ta uredba primjenjuje do 31. prosinca 2022. Ova Uredba zamijenit će Uredbu (EZ) br. 1388/2014 kad ona prestane važiti.

Članak 58.

Prijelazne odredbe

1. Ova se Uredba primjenjuje na pojedinačne potpore dodijeljene prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe ako te potpore ispunjavaju sve uvjete utvrđene u ovoj Uredbi, osim članka 9.
2. Svaku potporu koja nije izuzeta od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a na temelju ove Uredbe ili drugih uredaba donesenih na temelju članka 1. Uredbe (EU) 2015/1588 koje su prethodno bile na snazi Komisija ocjenjuje u skladu s relevantnim okvirima, smjernicama, komunikacijama i obavijestima.
3. Sve pojedinačne potpore dodijeljene prije 1. siječnja 2023. na temelju bilo koje uredbe donesene u skladu s člankom 1. Uredbe (EU) 2015/1588 koja je bila na snazi u trenutku dodjele potpore spojive su s unutarnjim tržištem i izuzete su od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a.
4. Na kraju razdoblja valjanosti ove Uredbe svi programi potpora koji su izuzeti na temelju ove Uredbe ostaju izuzeti tijekom prijelaznog razdoblja od šest mjeseci.

Članak 59.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu 1. siječnja 2023.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2029.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14.12.2022.

Za Komisiju

Predsjednica

Ursula VON DER LEYEN

⁴¹ Uredba Komisije (EU) 1388/2014 od 16. prosinca 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora poduzetnicima koji se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 369, 24.12.2014., str. 37.).